

Goudhaantje

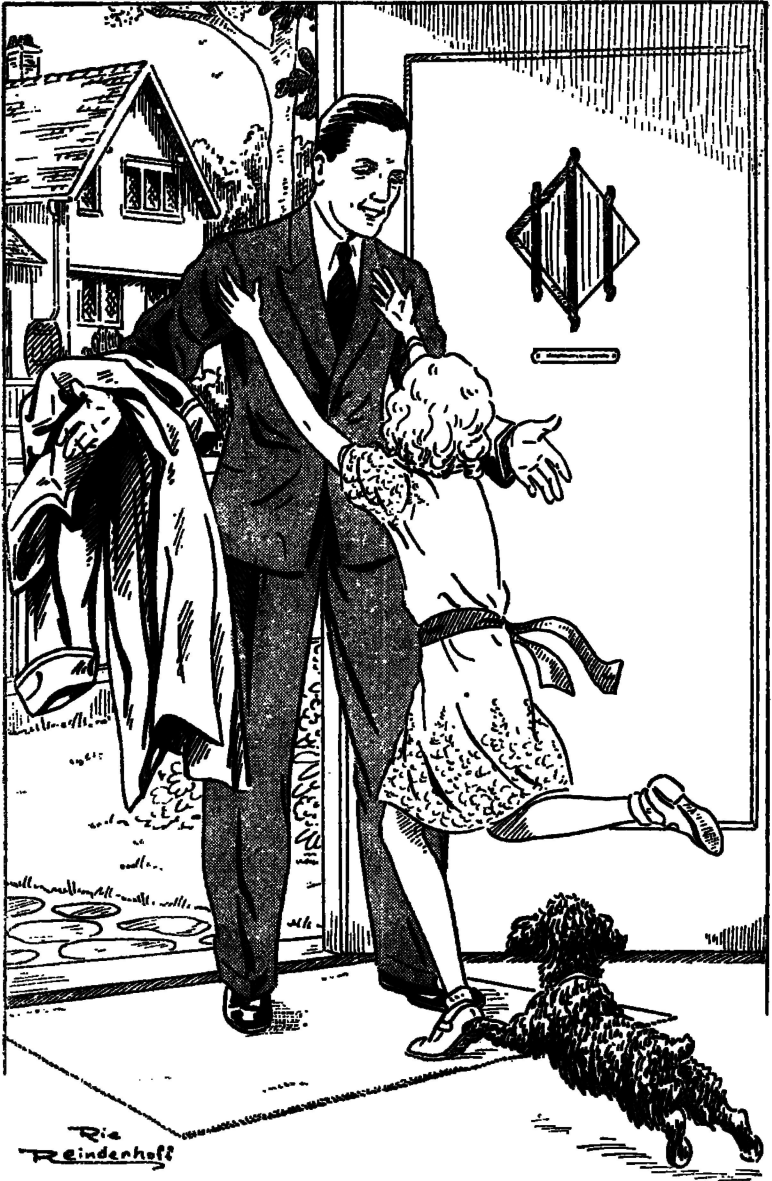
C.TH.JONGEJAN-DE GROOT



Rie
Reinderhoff

G. F. CALLENBACH N.V. - NIJKERK

GOUDHAANTJE



C. TH. JONGEJAN-DE GROOT

GOUDHAANTJE

Tekeningen van Rie Reinderboff

Ē

DERDE DRUK

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

1. GEEN KATJE OM ZONDER HANDSCHOENEN AAN TE PAKKEN

„Rooie — rooie — rooie hondjesdief,
Rooie — rooie — rooie hondjesdief.”

Een troepje opgeschoten straatjongens liep achter een paar meisjes aan en zong zonder ophouden het sarrende deuntje.

Een oud heertje, dat juist passeerde, keek naar het meisje, voor wie het getreiter bestemd was. Arm in arm liep ze met haar schoolvriendinnetje. Prachtige, koperrode krullen wipten onder haar zwart fluwelen baret uit.

„Als ik beter uit de voeten kon, zou ik die jongens wel krijgen,” mompelde het heertje. „Zo'n meisje durft zich niet verweren.” Wanneer hij 't gesprek had kunnen afluisteren tussen de meisjes, zou hij daar nog zo zeker niet van zijn geweest.

Elsje van Hasselt, het roodharige meisje, was helemaal niet van plan zich zo straffeloos te laten beledigen. Ze liet haar vriendinnetje los en greep het handvat van haar boekentas wat steviger beet.

„Ik wacht tot ze vlak achter me zijn, Agnes en dan zul je eens wat beleven.”

„Hè toe nou, Els, laat ze toch schelden. Wat begin je nu tegen zo'n stelletje straatjongens?”

„'t Begint mij te vervelen. 't Is iedere middag hetzelfde liedje.” „Laat het dan voor mij,” bedelde Agnes, die heel wat minder

moedig was dan haar vriendinnetje. „Ik hoor bij jou en wat kunnen we beginnen tegen al die jongens.”

Els gaf geen antwoord meer. Eén van de jongens werd door de anderen tegen haar opgesmeten en dat deed de maat overlopen. Ze keerde zich om en greep de jongen vast. Met haar schooltas mepte ze er op.

Agnes was in een portiek gevlogen en trok van schrik aan de bel. De jongens schaarden zich om hun kameraad.

„Toe, Loetje, laat je niet op je kop zitten door een meisje.”

„Ik vecht niet met meiden,” zei de jongen, terwijl hij bijna omtolde door een mep met de volle tas.

„Alsjeblieft, daar heb je d'r nog een van de rooie,” hijgde Elsje, terwijl ze haar tas met kracht ophief.

De jongen week opzij. De tas kwam tegen een lantaarnpaal terecht. Het zeildoek scheurde en de boeken en schriften rolden over de grond.

Onder luid gejoel bukten de jongens zich om de inhoud van de tas op te rapen, maar van alle kanten kwam nu hulp voor Els. Het oude heertje had een werkmans aangeklampt, die onmiddellijk bereid was het meisje te verdedigen.

En Agnes, die half huilde van angst, kwam er al aan met de stevige dienstbode uit het huis, waar zij aangebeld had.

De jongens vonden nu bepaald, dat er al te veel belangstelling kwam. Op een holletje liepen ze klompklepperend weg en begonnen uit de verte weer te zingen.

Elsje balde de vuist voor ze haar boeltje bijeen begon te rapen.

„Ik krijg jullie nog wel eens.”

„... Maar Elsje dan toch, zijn dat nette meisjesmanieren?”

Verschrikt keek Elsje naar de dame in verpleegsterscostuum, die als uit de grond verzezen voor haar stond. Dan sloeg ze beschaamd haar handen voor de mond.

„O tante Ansepans, ik was onze hele afspraak vergeten.”

De verpleegster schudde haar hoofd en hielp Elsje bij 't inpak-



ken van haar boeken. Met behulp van een eind touw, dat de dienstbode ging halen, kon de boekentas weer dienst doen. Toen ze klaar waren, knikte Elsje vriendelijk de mensen goedendag, die het voor haar hadden willen opnemen en stak haar arm door die van haar tante.

„Ja, tante Ans, 't is schandelijk, dat ik vergat naar de melksalon te komen. En dan te denken, dat ik zo'n heerlijk glas vanille-ijs misgelopen ben. 't Kwam door die vlegels.”

„k Zou nu eerst mijn handen maar eens afvegen, Els, ze zijn zwart van de modder. Ik vind het niet zo erg, dat je vergat naar de lunchroom te komen, maar ik vind het wel erg, dat je je aanstelt als een straatjongen.”

Pruilend wendde Elsje zich tot haar vriendinnetje.

„Agnes, zeg jij nu eens, of het niet hun eigen schuld was, dat ik erop toffelde.”

„Wat is dat nu weer voor een woord, Elsje?”

„Dat ik er op sloeg, tante,” vertaalde de ondeugd.

Agnes knikte bescheiden, maar de verpleegster schudde het hoofd.

„Een meisje van twaalf jaar vecht niet op straat. Er is best een andere manier om die jongens dat schelden af te leren.”

„Zeker mijn krullen af laten knippen,” zei Elsje ondeugend. „Hè, toe nou, tante Ans, ik heb er zo op gevlast, dat u vanmiddag bij ons zou zijn. Bromt u nu niet meer op me. Blijft u de hele avond bij ons?”

„Vanavond om tien uur moet ik in 't ziekenhuis terug zijn. Ik heb nachtdienst.”

Agnes was bij haar huis gekomen en nam afscheid. Tante Ans keek met Els nog even het vriendinnetje na. Wat een keurig ding was dat toch, dacht tante Ans. Wat zag zij er veel meer verzorgd uit dan de bengel aan haar arm.

„Heb je een zijden jurk naar school aangehad, Els?” vroeg ze.

„En je hebt je schoenen ook niet gepoetst.”

„Aan al mijn andere jurken mankeerde wel wat,” zei Els nonchalant. „En mijn schoenen heb ik vorige week nog opgewreven met een wollen lap.”

Terwijl Elsje aan haar arm honderd-uit babbelde, bleef tante Ans ernstig kijken. Wat was het toch verschrikkelijk, dat haar broer zo heel vroeg zijn vrouw had moeten missen en alleen met zijn dochtertje was achtergebleven.

Drie jaar was Elsje geweest, toen haar moeder stierf. Het was maar gelukkig geweest, dat zij zelf toen al als verpleegster in dezelfde stad werkte. Zij had wat toezicht kunnen houden op het kleine ding, dat altijd aan de zorg van een kinderjuffrouw was toevertrouwd geweest.

Toen Elsje wat groter werd, was ook de kinderjuffrouw ver-

dwenen en Trijntje, de achttienjarige dienstbode, had nu de leiding in het gezin van haar broer. Eigenlijk was dat toezicht absoluut onvoldoende en Elsje kwam op een leeftijd, dat ze heus wel wat manieren mocht leren, maar haar vader had daar geen oren naar.

Hij was leraar aan het Lyceum en een echt studiemens. Tot diep in de nacht zat hij over zijn boeken gebogen en hoewel hij erg veel van zijn dochttertje hield, zag hij toch niet in, dat het moederloze kind een onvoldoende opvoeding kreeg.

Hij had gelachen, toen zij de vorige week voor de zoveelste maal over dat onderwerp tegen hem begonnen was.

„Mijn Goudhaantje zal zichzelf wel manieren leren als ze ouder wordt,” had hij gezegd. „Ik kan haar niet missen, hoor en we zijn allebei erg blij, dat we zo'n vreemde juf niet meer nodig hebben. Bovendien hebben we jou toch ook. Je brengt toch bijna al je vrije tijd bij ons door!”

Ze had geknikt.

„Ja Herman, en geeft je dat niet te denken? Je weet, dat ik Elsje ook bijna niet kan missen en als ik er nu toch op aandring, dat je haar weg zult sturen naar een goede kostschool, dan begrijp je toch wel, dat ik dat hoog nodig vind.”

„Je kijkt door een veel te zwarte bril,” had mijnheer Van Hasselt gelachen. „Wij houden ons Goudhaantje hier en je zult zien, dat ze precies zo wordt als haar lieve beschaafde moedertje.”

Zijn ogen waren gedwaald naar het grote portret boven zijn schrijfbureau.

Elsje's moeder, die van hen weggegaan was, lang voor ze haar konden missen.

Zijn grote Els, op wie zijn kleine meisje zo erg leek.

Zij zou het ook niet goed gevonden hebben, dat hij hun dochttertje weg zou sturen om wat goede manieren te leren.

Zijn Elsje, zijn kleine meisje, bleef bij hem.

2. EEN GEZELLIG THEEUURTJE

Raden, raden, wie ben ik.”
Elsje, die met haar tante achterom het huis was gelopen, sloop naar Trijntje, die op haar knieën bezig was de gang te schrobben en hield haar dan de handen voor de ogen. Trijntje zwaaide dreigend met de natte zeepborstel achteruit en raakte Els in haar nek.

„Dat zal ik je betaald zetten,” lachte het speelse ding en ze kriebelde Trijntje met twee vingers in de hals. De meid sprong op en gooide de emmer met zeepsop om.

Tante Ans, die bezig was haar kap af te leggen, schudde berispelend het hoofd.

„Els, Trijntje, toe dan toch, moet het hier altijd een janboel zijn?”

„Els wéét, dat ik niet tegen dat gekriebel kan,” verweerde het dienstmeisje zich.

„Els is de schuldige, dat weet ik wel, maar ik begrijp niet, dat jij 's middags om vijf uur nog bezig bent de gang te schrobben. Stel je voor, dat er bezoek kwam!”

Elsje veegde met haar onderjurk het zeepsop van haar gezicht en schaterlachte: „Tante Ans heeft een boze bui, Trijn. Ze doet niets dan mopperen. Ze is ook zo precies. Ik heb meelij met de arme verpleegstertjes, die onder haar staan.”

Een gekrabbel aan de binnenkant van de huiskamerdeur deed haar zwijgen.

„Och, daar is Flush. Ja hoor, Flush, 't vrouwtje komt.”

Ze gooide de deur open en knielde bij een klein, zwart, langharig hondje, dat met zijn korte stompstaartje zwiepte en probeerde op haar schoot te klimmen.

Tante Ans was achter haar binnengekomen en liep naar de tafel.

„De vaas met bloemen is omgevallen. Els, haal eens gauw een doek uit de keuken.”

Els vloog met Flush op haar hielen naar de gang en greep een uitgewrongen dweil.

„Ondeugende Flush, heb je weer op tafel liggen slapen? Hoe dikwijls heb ik je dat al verboden?”

Ze wierp de dweil in de plas water en wreef over het prachtige Perzische tafelkleed.

Tante Ans zuchtte. Ja, nu kon ze wel weer beginnen en zeggen, dat het toch wanhopig vies was om een hond op tafel te laten slapen en met een dweil op tafel te komen, doch ze zweeg maar. Elsje zou er om lachen en toch precies doen, waar ze zin in had.

En nooit kon je boos blijven op de vrolijke wildebras, die zich overal maar met een grapje afmaakte.

Trijntje, wat verlegen om het standje, dat ze had moeten slikken, bracht de thee binnen.

„Zo,” zei Els, „rijd de theewagen maar naar de haard toe, Trijn.” Zij trok de overgordijnen dicht en stak wel vier, vijf verschillende schemerlampjes aan. Dan trok ze Flush aan zijn halsband mee en ging op de haardvacht zitten.

„Komt u hier in dat lage stoeltje zitten, tante Ans?”

Tante nam een zakje uit haar tas en vulde de bonbonnière op de theetafel.

Elsje knuffelde Flush tegen zich aan en lachte: „O, tante Ans, wat een boel heerlijke dingen. U hier op visite en dan mijn lievelingsbonbons en Flush nog bij me.”

„Wat doe je anders als je thuiskomt?” vroeg tante.

„Met Trijntje thee drinken in de keuken en dan boven mijn huiswerk maken, op mijn kamertje, tot we gaan eten.”

„Arm eenzaam vogeltje,” liet tante Ans zich ontvallen, terwijl ze een van Elsje's pijpekrullen om haar vinger wond.

„Ik ben niets eenzaam, hoor,” lachte Els. „Ik heb vader en u en Trijntje en Flush en . . .”

Ze hield op en haar ogen werden groot en peinzend, dan vervolgde ze:

„Maar ik had wel heel erg graag mijn moedertje nog gehad, tante Ans. Vertel me nog eens over haar. Lijkt ze precies op het portret, dat in vaders studeerkamer hangt?”

Tante Ans was opgestaan om thee in te schenken en knikte.

„Ja,” zei ze. „Ze lijkt sprekend op dat portret en jij lijkt erg op haar. Haar haren hadden precies dezelfde prachtige rode kleur.”

Els schudde haar krullen.

„Ik vind het vervelend, dat ze me er om uitschelden, tante, maar ik ben er erg trots op, dat ik precies hetzelfde haar als moeder heb. Wordt zij ook wel eens geplaagd om haar haar en was ze dan ook boos?”

Tante Ans schudde het hoofd.

„Ze was altijd zo zacht en zo lief. Els, ik kan me niet herinneren, dat ik haar ooit echt boos heb gezien.”

Els had van een tafeltje een album genomen. Bij het zachte schijnsel van de haard bekeek ze de portretten van haar moeder.

„Dit is het trouwportret,” zei ze zacht. „Wat een beeldig bruidje was ze. En hier draagt ze mij in haar armen.”

„Dat portret werd gemaakt enkele dagen nadat je gedoopt was,” zei tante Ans.

„Ben ik gedoopt?” vroeg Elsje. „Hier in huis of in een kerk?”

„In een kerk natuurlijk, domoor.”

„Hoe heet die kerk dan?” vroeg Elsje.

Tante Ans haalde de schouders op.

„De kerk staat op de markt, maar hoe hij heet, weet ik niet. Je moeder was erg kerks.”

„En vader niet?”

„Je vader is daar niet zo in opgevoed. Bij ons thuis hoorden we bij geen kerk.”

Peinzend bekeek Els het portret, dat de serie besloot. . . . Het graf van haar moeder.

Met kleine, duidelijke letters was er in de steen gegrift: „Hier rust Aletta Robijn. Ze werd dertig jaar en ging in vrede naar het Vaderhuis.”

„Liet vader dat op de steen zetten, tante Ans?”

De verpleegster schudde het hoofd.

„Dat wilde zij zelf er op hebben. Enkele dagen voor ze stierf vroeg ze daarom.”

„Wat betekenen die woorden dan eigenlijk, tante? Niemand wil toch graag sterven.”



„Het betekent, dat ze niet bang was om te sterven,” zei tante Ans.

„En het Vaderhuis, is dat de Hemel?”

Tante Ans weifelde.

„Het is de plaats, waar de mensen, die sterven, heengaan.”

„O, wat voert mijn Goudhaantje een ernstige gesprekken met haar tante,” lachte mijnheer Van Hasselt, die heel zacht binnengekomen was en de laatste woorden gehoord had.

„Dag, Vadertje.”

Els sprong op en sloeg haar armen om haar vaders hals. Over Els heen reikte hij zijn zuster de hand.

„Zo, Edelgestreng, kom je ons weer eens gezelschap houden?”

Elsje trok een anjer uit één van de vazen en stak die in haar vaders knoopsgat.

„Zo, Vadertje, anders ziet tante Ans die vetvlek op uw revers. Ze is vanavond zo streng.”

3. SLODDERVOSJE

Hè tantetje, maakt u weer zo'n heerlijk slaatje als de vorige keer?"

„Lekkerbekje," plaagde tante. „'t Is maar de vraag, of Trijntje alle benodigdheden voor zo'n hapje in huis heeft."

„Anders wil ze 't best even halen," hield Els aan. „Vader vond 't ook zo lekker. Hè toe, tante Ans, we krijgen hier altijd gewone burgerpot, dat is 't enige wat Trijntje heeft leren koken."

„Dat is ook net genoeg voor zo'n wijsneus. Er zijn heel wat kinderen, die 't met minder moeten stellen," zei tante half in scherts, half in ernst.

Ze was opgestaan.

„Goed," zei ze dan, „jullie krijgen je slaatje, maar dan moet jij de tafel dekken en voor je vader een heerlijk kopje thee inschenken."

„Top," lachte Els en ze sprong overeind.

Behalve de kop thee bracht zij haar vader ook een asbak.

„Voorzichtig met as, Vadertje; anders let het niet zo nauw, maar tante Ans is zo precies."

Mijnheer Van Hasselt lachte wat verstrooid en trok Elsje naar zich toe.

„Hoe gaat 't op school, Goudhaantje?"

„'t Gaat best hoor, Vader. Natuurlijk niet allemaal tieren, maar toch ook geen onvoldoendes."

Ze drukte haar vader een kus op het voorhoofd en maakte zich los.

„En nu ga ik de tafel dekken. Als tante Ans terugkomt, moet alles er in de puntjes uitzien."

Uit de la nam ze het tafellaken en hield het omhoog. Oef, wat zaten daar een vlekken in. Ze zou maar even naar boven lopen en een schoon uit de linnenkast halen. Wacht, die tocht hoefde ze ook niet te maken. 't Ontbijtkleed lag er ook en daar zat alleen

maar een zwarte kring op van de koekenpan, die ze vanmorgen met gebakken ei en al op tafel gezet had.

Ze spreidde het geborduurde kleed over de tafel en zette er de borden en schalen op. Ziezo, de soepterrien bedekte die zwarte vlek wel. Nu de vorken en lepels nog en klaar was Kees.

„Netjes hè, Vadertje?”

„Ja, hoor kind,” zei vader, die weggedoken zat achter een krant. Els liep naar een boekenrek en nam er een boek uit. Fijn, nog even een hoofdstuk lezen uit het bibliotheekboek van school.

„Els. . . . Els dan toch. Je wordt al net zo verstrooid als je vader.”

Verschrikt keek het meisje naar tante Ans, die met een keurig opgemaakte schotel bij de tafel wachtte.

„Maak eens een plaatsje vrij voor de schotel, Els. Je hebt alle borden maar kris en kras door elkaar gezet. En waar zijn de messenleggers en tafelmattjes?”

„Onze messen leggen we wel op de rand van ons bord en de tafelmattjes zijn weggeraakt met de schoonmaak,” zei Elsje met een grappig verlegen toetje.

Tante bukte zich en haalde de kristallen messenleggers te voorschijn. Zij verzette de schalen en keek met een gefronst voorhoofd naar de zwarte roetrand.

Hè, wat een slordigheden allemaal. Ze zou nu maar geen aanmerkingen meer maken.

Els schoof stoelen aan en keek, toen ze zat, met uitgerekte hals naar het heerlijke slaatje.

Tante Ans bediende haar broer en schepte toen wat op voor Elsje.

Deze viel onmiddellijk op het lekkers aan.

„Wachten tot we allemaal kunnen beginnen, Elske,” waarschuwde tante Ans.

„En bidden ook nog,” zei vader.

„O ja,” zei Els, haar vork en mes neerlegend.

Ze boog het hoofd en brabbelde half hardop wat onverstaanbare woorden. Haar vader en tante Ans keken toe. Zij baden zelf niet en Elsje vond dat niets vreemd.

Vroeger, toen ze klein was, had ze wel eens aan vader gevraagd, waarom hij niet bad. Maar vader had gezegd, dat ze daar maar niet op moest letten en zoet haar eigen gebedje moest opzeggen, voor ze ging eten.

Elsje ratelde na die tijd altijd haar gebedje op, zonder er veel bij na te denken. Ze wist niet, ze kòn niet meer weten, dat heel lang geleden een gelovige moeder haar kleine kindje die woorden geleerd had. Een moeder, die erg veel verdriet had gehad, omdat haar man zijn handen niet wilde vouwen.

Haar kindje had ze leren bidden. Maar nu was ze lang heengegaan en het brabbelen, dat Els deed, had met werkelijk bidden niets meer te maken.

„Amen,” zeide Elsje. „Mag ik nu beginnen, tante?”

Tante Ans knikte en Els begon te smullen. Hè, wat was dat gezellig, zo met z'n drietjes te tafelen.

„Fijn, dat u vanavond nog blijft, tantetje,” zuchtte Els, toen ze gegeten hadden. „Schrijft u een briefje voor me, dat ik mijn huiswerk niet heb kunnen maken, omdat er bezoek was?”

„Geen sprake van, hoor,” lachte tante. „Je gaat na 't eten naar boven en je maakt rustig je huiswerk. Ik kom vaak genoeg en ik wil ook wel eens rustig met je vader praten, zonder dat er zo'n klein potje met grote oren bij zit.”

Els greep haar kapotte schooltas en stak haar vinger op. „Pas op, als u roddelt, tantetje.”

Fluitend hoorden ze haar even later de trap opgaan.

„Wat een schat is ze toch, hè?” zei mijnheer Van Hasselt zacht.

„Net zo vrolijk en opgewekt als haar moeder vroeger.”

„Ja,” zei tante Ans voorzichtig, „maar als je haar zo lief wilt houden, dan moet je toch luisteren naar de raad, die ik je al zo vaak gegeven heb!”



't Gezicht van Elsje's vader betrok. Dat was nu het onderwerp, waar hij zo 't land aan had en waar hij maar liever niet over wilde spreken.

Hij zou immers nooit zijn Elsje, zijn Goudhaantje, kunnen missen!

.. ..

Boven, op haar kamertje, zocht Elsje de boeken voor haar huiswerk bij elkaar.

Hè, waar was die vervelende lesrooster nu weer? Hij lag verfromfaaid tussen de slordig door elkaar geslingerde boeken.

Elsje dacht er aan, hoe keurig zij de boeken gerangschikt had, toen het lesjaar begon. En de rooster had ze toen tegen de deur

geprikt. Maar later had ze de punaises weer nodig gehad en de boeken waren vanzelf door elkaar geraakt.

Bij háár ging alles vanzelf slordig. Bij Agnes thuis was alles zo precies in orde en 't leek wel, of Agnes geen sikkepit moeite had om zo keurig te zijn.

„Hè, 'k wilde, dat ik net zo'n kind was als Agnes,” zuchtte ze. Dan zag ze Agnes' moeder voor zich, die altijd bezig was alles in haar huisje keurig te houden.

Zou zij 't zelf niet kunnen proberen?

En in een plotselinge opwelling knielde ze bij haar kast en begon haar boeken uit te pakken.

Dan hoorde ze een zacht gekrabbel aan de deur. Flush, die naar boven kwam.

Floep, floep, floep, vlogen de boeken weer in de kast. Ze was alweer vergeten, wat ze zich voorgenomen had.

Met een flinke duw sloot ze de kastdeur achter de chaos.

„Later nog maar eens weer beginnen, als Flush er niet is,” suste zij zichzelf. „Ik kan nu ook niet te laat klaar zijn met mijn huiswerk.”

Met Flush op haar schoot begon ze aan haar taak.

4. ELSJE IS ZOEK VADER MAAKT PLANNEN

't **W**as middernacht. Mijnheer Van Hasselt schoof langzaam zijn studieboeken weg en geeuwde. 't Werken lokte hem vanavond niet. Zou 't komen, omdat zijn zuster hem weer onder handen had genomen over de kwajongensstreken van Elsje?

Hij rekte zich uit en schudde het hoofd. Tante Ans bekeek alles veel te veel door een zwarte bril. En toch. . . . Zijn ogen zochten het portret van zijn gestorven vrouw. Moest hij zijn eigen belang niet achterstellen bij dat van zijn kind?

Goed, hij kon zijn Goudhaantje niet missen, maar was het nu zo erg, dat het zo'n kleine vrijbouter was?

Hij stond op en draaide het licht uit. Hij zou maar naar bed gaan.

Voor de deur van Elsje's kamer weifelde hij even. Zou hij nog even naar zijn meisje gaan kijken? Hij had na 't gesprek met zijn zuster er echt behoefte aan haar nog even te zien.

Hij ging zacht de kamer binnen.

Wat was dat? Elsje's bed was leeg.

„Elsje,” zei hij met gedempte stem.

Er kwam geen antwoord.

Ongerust luisterde hij op het trapportaal. Misschien was ze even naar beneden gegaan.

Maar hoorde hij daar goed? Hoorde hij daar niet praten op de kamer van Trijntje?

Zacht sloop hij de trap op. De deur van Trijntje's kamer stond op een kier.

Met zijn hoofd boven de zoldertrap uit kon hij zien, dat Trijntje, helemaal aangekleed nog, Elsje voorlas. Het meisje zat in een leunstoel, de blote voeten hoog opgetrokken in het nachtponetje.

Mijnheer Van Hasselt kon het dienstmeisje duidelijk verstaan.

Ze las:

„'t Was middernacht. Doodstil was het in de kamer van het kasteel. Zou het spook weer verschijnen of zou het wegblijven, nu de gravin wachtte? Een zwak geritsel weerklonk in de holle gangen. De gravin hoorde een zacht gekreun. . . .”

„Wat doen jullie daar?”

Mijnheer Van Hasselt was met een paar stappen naar boven gelopen.

Een verschrikkelijke gil op het kamertje, waar de meisjes waren, en de deur werd dichtgeslagen.

„Moord. . . . dieven. . . .” gilde Elsje.

„Doe die deur eens open,” gebod mijnheer Van Hasselt.

„Vadertje, is u het?”

Een ogenblik later stond mijnheer Van Hasselt tegenover de dienstbode en zijn bevende dochtertje. Elsje zag krijtuit.

„Trijntje. . . . las. . . . me voor,” stotterde ze.

Mijnheer Van Hasselt keek heel erg streng.

„Dus zo bedriegen jullie me. Ik denk, dat Elsje 's avonds op tijd naar bed gaat en ze snuffelt onder jouw leiding in allerlei onzinlectuur. Geef eens hier dat boek. Hoe heet het?”

Bevend overhandigde Trijntje een paar afleveringen van een vervolroman.

„Elsje, ga jij maar mee naar beneden,” commandeerde vader.

Het meisje daalde schoorvoetend de trap af. Vader hoorde, hoe haar tanden tegen elkaar klapperden. Hij bracht haar naar haar kamertje en liet haar wat drinken. Toen ze in bed lag, verliet hij haar zonder een woord te spreken.

Elsje lag zacht snikkend in haar bed. Was het dan zo slecht, wat ze gedaan had? Trijntje had altijd zulke spannende griezelboeken. Ze had heus niet geweten, dat het zo erg was om later op te blijven dan vader dacht. Ze stoorde vader toch niet als ze weer naar bed ging! Dan moest ze weer denken aan vaders

boze gezicht. Vader, die nooit boos op haar was.
Haar kussen was nat van tranen, toen ze eindelijk in slaap viel.

Tik-tak. . . . tik-tak.

Langzaam kropen de wijzers over de wijzerplaat van de oude klok.

Eén slag. . . . halftwee was het al, maar mijnheer Van Hasselt maakte geen aanstalten om naar bed te gaan. Met het hoofd in de handen geborgen streed hij een zware strijd. Deze avond was het gebleken, dat tante Ans gelijk had. Och, wat kwajongensstreken en ruwe manieren, ze zouden zijn kleine meisje niet bederven, maar nu had hij begrepen, dat er ander en beter toezicht voor zijn dochtertje nodig was.

Maar waar moest hij haar dan heen sturen? Zijn kleine Elsje zou niet aarden op een kostschool onder vreemden.

Hij dacht na. In Den Haag woonde een broer van hem. Die was dokter en had twee dochtertjes, die wel ongeveer de leeftijd van Elsje zouden hebben.

Eigenlijk hadden ze elkaar geheel uit het oog verloren. De drukke dokterspraktijk van zijn broer en zijn eigen bezette leven hadden gemaakt, dat ze elkaar maar weinig geschreven hadden. Eén keer was Elsje er wezen logeren. Ze was nog maar een klein hummeltje geweest van zes jaar en ze had zo'n heimwee gekregen, dat hij haar maar gauw terug had laten komen.

Zuchtend stond hij op. Hij zou maar naar bed gaan. Al maakte hij nog zoveel plannen, morgen als het dag was, zou hij Elsje toch weer bij zich willen houden.

Maar de volgende morgen bracht de post hem een grote, gele enveloppe, die het plotseling noodzakelijk maakte, dat hij een tehuis zocht voor zijn Elsje.

Een verzoek om een studiereis te maken door Indonesië en daar lezingen te houden.

Hij zou kunnen bedanken, als hij wilde.

Maar hij vond het beter na het gebeurde van de vorige dag te gaan. Hij wilde zichzelf dwingen Elsje voor een poos in een andere omgeving te brengen.

Twee brieven gingen er die morgen in zee. De ene was gericht aan zijn broer en behelsde het verzoek zijn Elsje voor een poos bij zich in huis te willen nemen.

In de andere brief stond, dat hij de uitnodiging voor de studiereis gaarne aannam.

.. .. .
Elsje werd wakker.... Halfacht.... Ze deed de ogen open, rekte zich en greep speels naar Trijntje's schorteband.

Dan herinnerde zij zich het gebeurde van de vorige avond en ging rechtop in bed zitten.

„Heb je een standje gehad, Trijntje? Is vader erg boos?”

De dienstbode schudde langzaam het hoofd. Haar lippen beefden, of ze wilde gaan schreien.

„k Durf niet naar binnen om de tafel te dekken.”

Elsje was in een wip uit haar bed.

„Ik zal eerst wel naar vader toegaan,” zei ze. „'t Is mijn schuld. Ik heb je gevraagd mij voor te lezen.”

Ze zocht haar kleren bij elkaar, die verspreid door het kamertje lagen.

„Kijk eens, Trijn, oom Toon is uit logeren.”

Spelend stak Els haar teen door een groot gat in haar kous.

Trijntje deed een poging om te glimlachen en knielde bij de la van de kast om een paar schone kousen te zoeken.

„Laat maar, Trijn, 'k heb geloof ik geen hele meer. Zoek mijn jurk maar op. Die is spoorloos verdwenen.”

Onder de ineengefrommelde spreid kwam Elsje's verkreukte jurk te voorschijn.

„Zal ik hem even wat opstrijken?” vroeg het meisje.

Elsje schudde luchthartig haar hoofd.

„Welneen, laat toch. Die kreukels zakken er wel uit.”

Toch wel wat schoorvoetend kwam ze even later de huiskamer binnen en keek ze schuw naar haar vader, die achter een wijd-opengevouwen courant verborgen zat.

„Morgen, Vadertje,” zei ze zacht.

Mijnheer Van Hasselt legde zijn courant neer en stak zijn hand uit naar haar.

„Goedenmorgen, Goudhaantje.”

In een wip was Elsje bij hem en legde haar hoofd op zijn haar.

„Vadertje, bent u erg boos op me?”

„Boos op jou? En waarom?”

Verstrooid keek hij haar aan. Zo vol was hij van de reis en de manier, waarop hij het zijn meisje zou moeten zeggen, dat hij aan het gebeurde van de vorige avond niet meer gedacht had.

„k Zal heus voortaan op tijd naar bed gaan,” beloofde Elsje.

„En. . . . Vader. . . . zou u alstublieft Trijntje ook geen standje willen geven? Ik had haar gevraagd, of ik bij haar mocht komen 's avonds.”

Mijnheer Van Hasselt streekte het glanzende haar van zijn Goudhaantje.

„Al goed, al goed, meiske. Neen hoor, ik zal haar geen standje geven.”

Elsje knuffelde hem.

„U is een echte lieve schat voor me.”

Ze wipte de kamer uit en vond Trijntje in de keuken.

„Vader is geen aasje kwaad, Trijn. Hij was dat van gisteravond helemaal weer vergeten.”

„Hoe kan dat?” vroeg Trijntje ongelovig.

Elsje ging weer naar binnen. Het meisje kwam achter haar aan en groette schuchter. Stilletjes begon zij de tafel te dekken.

Els kroop op handen en voeten door de kamer.

„Opschieten, meisje, je moet naar school.”

„Ik zoek mijn schoenen, Vadertje.”

„Die ben je iedere morgen kwijt, hè? Als je ze nu eens een vaste



plaats gaf," zei hij vriendelijk.

Els gaf geen antwoord. Ze had haar schoenen gevonden, maar met haar schoenen vond ze ook haar uit elkaar getrokken alpino-muts, die Flush onder de stoel gevonden had.

Zij lachte uitbundig.

„Vadertje, kijk nu toch eens, zo'n ondeugd.”

Lachend om de rebellenstreek van Flush ontbeten ze. Maar toen was het zo laat geworden, dat Els hals over kop naar school moest.

Mijnheer Van Hasselt wuifde zijn dochtertje na. Er was nu geen tijd geweest om over zijn reis te praten. En daar was hij heel erg blij om. Want hoe zou hij zijn kleine Goudhaantje de boodschap moeten brengen?

5. VADERS DAPPERE MEISJE

Ha, tante Ans, komt u me alweer van school halen?"
„Ja, maar ik heb nu maar een paar uur tijd. We zullen eerst maar eens naar de lunchroom tijgen, dan kun je je schade van gisteren inhalen. Waar is je vriendinnetje?"
„Agnes moet schoolblijven. Keet geschopt onder de aardrijkskundefles."

Stijf gearmd stapte Elsje naast haar tante. Ze greep telkens de zwarte sluier, die de wind spelend opjoeg.

„We zoeken een tafeltje bij 't raam, hoor!" lachte Elsje, „en dan neem ik van dat heerlijke rose frambozenijs."

Tante Ans vond alles goed. Elsje mocht zich bij het ijs nog een heerlijk gebakje uitzoeken.

„U bent een schat, hoor!" zei Elsje. „En als ik volgende maand zakgeld krijg, zal ik u ook eens tracteren."

Tante Ans speelde nu zelf met haar zwarte sluier. Ze keek strak in de kop thee, die ze voor zichzelf besteld had.

„Elsje, daar moet ik juist eens met je over praten. De volgende maand ben je hier niet meer in de stad."

Klets. . . .

De lepel frambozenijs, die onderweg was naar Elsje's mond, viel met een kletterend geluid op de tafel.

„W. . . . w. . . . at bedoelt u?"

„Je gaat een poosje uit logeren, meisje."

Elsje zuchtte opgelucht.

„O, is 't anders niet? De Paasvacantie is nog ver. Mijn lieve vadertje is zeker weer bezorgd, dat ik niet genoeg geniet in mijn vacantie. Ik haal hem wel weer over me bij zich te houden."

Tante Ans schudde het hoofd en boog zich over het tafeltje naar haar nichtje.

„Elsje, het is een heel andere kwestie. Je vader gaat op reis naar Indonesië, heel lang en. . . ."

„Dan wacht ik thuis op hem,” zei het meisje beslist. „Trijntje is er en u komt toch ook af en toe.”

„Luister eens naar me, Elsje. De reis kan wel langer dan een jaar duren en jij gaat in die tijd naar oom Frans in Den Haag.”

Elsje keek met gespannen aandacht op haar gezichtje naar haar tante.

„Moèt vader die reis maken?”

„Het is een grote eer, dat hij gevraagd is,” zei tante Ans, „maar hij zòu wel kunnen bedanken, als . . .”

Elsje zuchtte opgelucht.

„Dan zal ik vader vragen, of hij thuis wil blijven om mij.”

„Dat zul je niet,” zei tante.

Elsje's lip trilde.

„Ik zal vader niet kunnen missen en ik wil hier niet weg ook.” Tante Ans nam haar hand en zei met zachte stem: „Elzeke, je bent het liefste, wat je vader op aarde heeft. Als je moeder nog leefde, zou zij willen hebben, dat je een flink en dapper meisje was en dat je je vader liet gaan, zonder het hem onnodig moeilijk te maken.”

Elsje zei niets meer. Stil keek ze voor zich. Ze streed een zo grote strijd.

Toen keek ze op. Grote tranen drupten langs haar wangen.

„Tante Ans, is het ook niet mogelijk, dat ik hier blijf wonen?”

„Het is veel beter, dat je naar je nichtjes gaat, meisje.”

„Maar ik kèn ze niet eens.”

„Je zult ze leren kennen, kindje. Toe, veeg je ogen af en lepel je ijs op.”

Stil en bleek stapte Elsje even later naast haar tante naar huis toe. Maar ze huilde niet meer. Doch toen haar vader thuiskwam, verborg ze haar gloeiend gezichtje aan zijn borst en sloeg haar armen om zijn hals.

„Elzeke, heeft tante Ans het je verteld?”

„Ja, Vadertje, ik zal doen wat u graag wilt.”

„Mijn Goudhaantje, ik wist wel, dat je een dapper klein meisje was.³⁸

Er schokte een snik in haar keel, een snik, die ze trachtte weg



te dringen in een luidruchtig verhaal over de heerlijke ijs-tractatie.

Elsje hield zich goed voor haar vader en vader voor Elsje.

Maar geen van beiden wisten ze, hoe ze die lange tijd door moesten komen.

6. TOCH EEN GEZELLIGE REIS DE AANKOMST

Tjoeke-tjoek. . . . tjoeke-tjoek.

Langzaam stoomde de trein naar Den Haag het station uit.

Stijf in een hoekje van de coupé gedrukt zat Elsje. Ze had haar neusje tegen het raam geduwd en haar handen — tot vuisten geknepen — in de zakken van haar blauwe jekkertje geborgen. O, ze wilde niet huilen, ze wilde niet huilen. Zolang ze met tante Ans op het perron stond, had ze haar tranen nog terug kunnen dringen. O, als vader haar naar het station had kunnen brengen, zou ze het toen vast al uitgesnikt hebben.

Langzaam rolde een traan langs haar wang.

Tjoeke-tjoek. . . . tjoeke-tjoek. . . .

Weg van het vriendelijke huis ging ze naar een stad, waar ze niemand kende. Naar nichtjes, die ze zich helemaal niet herinnerde.

„Zou je me even willen helpen, klein dametje?”

Verrast keek Elsje naar de oude dame, die in het andere hoekje van de coupé had zitten dommelen, toen ze ingestapt was.

Ze stond op en zei beleefd: „Ja zeker, mevrouw.”

De oude dame wees naar een reisdeken, die opgevouwen in de hoek lag.

„Zou je die wel over mijn knieën willen leggen? En dan moet je mij uit het net mijn handkoffertje aangeven.”

Elsje gaf het gevraagde aan haar reisgenote en bleef weifelend staan. De oude dame hield haar een doos chocolaadjes voor.

„Zo, en nu mag jij eens snoepen van me.”

Ze wees Elsje op het plaatsje tegenover haar en zei:

„Wat grappig, dat zo'n klein meisje helemaal alleen reist. Nu kan ik toch zien, dat de tijden veranderen. Toen ik een klein meisje was. . . .”

Elsje schudde haar krullen en glimlachte.

De oude dame knikte en ging lachend verder: „Ja zeker, ik ben net zo goed een klein meisje geweest als jij, hoor. Of dacht je, dat ik altijd met een reisdeken en een mofje gesjouwd had? Die nare reumatiek plaagt je meestal pas als je oud wordt.” Ze pakte haar tas en nam er een foto uit.

„Toevallig kan ik je laten zien, hoe ik er uitzag toen ik nog een klein meisje was. Ik ben nu op weg naar mijn dochter en die wilde het portretje zo graag hebben.”

Elsje bekeek het vergeelde fotootje. Ze zag een klein meisje met ponny en pijpekrullen, dat parmantig haar grote kaperhoed vasthield.

„Was u dat?” vroeg ze ongelovig.

De oude dame knikte en keek met een tevreden lachje naar het kind tegenover zich. Ze had wel gemerkt, dat haar reisgenote erg verdrietig was en ze was blij, dat het haar gelukt was het gezichtje tegenover haar wat op te fleuren.

„Ik zou je nog vertellen, hoe een klein meisje in mijn tijd reisde, hè? Een keer ben ik alleen op reis geweest. Ik was toen veertien jaar en weet je, wat mijn vader deed?

Hij schreef op een kaartje: Dit is Elsje Voorhout. Ze komt van Krommenie en ze moet naar Groningen.

Die kaart werd om mijn hals gebonden, zodat iedereen het kon lezen.”

Elsje schaterde van de lach. Toen ze wat bedaard was, zei ze: „Ik heet ook Elsje.”

„Dat is aardig,” zei de mevrouw. „En vertel me nu eens, hoe het komt, dat je zo alleen op reis gaat, terwijl het helemaal geen vakantie is?”

Elsje's gezicht betrok weer, toen ze aan de reden van haar reis dacht.

„Mijn vader gaat voor een heel lange tijd op reis en nu ga ik al die tijd bij een oom en tante in Den Haag logeren.”

„En je moeder dan?”

„Ik heb geen moeder meer,” zei Elsje zacht.

„Och, jij arm klein ding,” zei de oude dame, haar hand pakkend.

„Hoe heet je met je achternaam?”

„Elsje van Hasselt.”

„Och, wacht eens, dan is het jouw vader, die uitgezonden wordt voor een studiereis, hè?”

Elsje knikte.

„Dan ben je zeker wel erg trots op je vader, hè? 't Is natuurlijk wel erg om zo helemaal alleen achter te blijven, maar dan moet je maar een dapper klein meisje zijn en je vader helpen door flink te zijn.”

Elsje keek het coupéraampje uit. Een dapper klein meisje. Zo had vader haar ook genoemd.

De oude mevrouw zag hoe het gezichtje tegenover haar weer betrok en ze zei: „Kijk, daar stomen we net een station binnen. Tik jij nu eens hard op het raampje, dan bestel ik bij die kellner thee en dan mag je een lekkere appel uitzoeken.”

Elsje klopte tegen het raam en vergat in haar zorg voor de oude dame haar eigen verdriet.

En eer ze het zelf wist, was de reis om.

.. .. .

„Hè zeg, wat naar om hier zo te lopen schilderen. Ik wou, dat die trein nu maar kwam.”

Carry van Hasselt, die met haar zusje Metha op de aankomst van het nichtje liep te wachten, aaide met een verveelde uitdrukking op haar gezichtje over de witte glacé handschoentjes. „Och, ongezellig is 't hier niet,” vond Metha. „Maar 't is hier allemaal zo roetzwart.”

„Ja, vreselijk dom ook van jou om dat mantelpakje met die lichte bontrandjes aan te doen.”

„k Wil niet afsteken bij onze nieuwe nicht.”

Carry lachte.

„Ja, zo'n nicht uit de provincie zal er wel erg nieuw-modisch uitzien.”

„Vind jij 't leuk, dat ze komt?”

Haar zuster haalde de schouders op.

„'t Zal er van afhangen, hè. Ze is trouwens ongeveer van jouw leeftijd, dus jouw vriendin.”

„Nu ja, ik ben net een jaar jonger dan jij, dat maakt ook geen verschil.”

„Juffrouw, ansichtkaarten kopen?”

Geschrokken keek Carry opzij naar het bedeljongetje, dat haar wat helgekleurde ansichtkaarten onder de neus duwde, terwijl omkijkend of niemand van het stationspersoneel hem in de gaten had.

„Nee, joh, niet nodig,” snauwde Metha.

Toen hij afdroop, veegde ze langs de mouw, waar het jongetje haar had aangeraakt en mompelde: „Bah — bedelvolk.”

Carry keek peinzend naar het kind.

„Wat een geluk eigenlijk, dat wij niet in zo'n achterbuurt geboren zijn,” zei ze. „Wij hadden net zo goed met prentbriefkaarten kunnen lopen.”

Haar zusje lachte en streek zelfbewust over haar keurige costuumpje.

„Wat kun jij toch een gekke dingen zeggen,” zei ze. „'t Idee alleen! We zijn nu eenmaal de dochters van dokter Van Hasselt en dan kun je je toch niet vergelijken met zulke straatschooiers?” De binnenpuffende trein maakte een eind aan hun gesprek.

„Nu goed opletten, Car. Ze zou een kanten zakdoekje in haar hand houden.”

De twee meisjes wachtten dicht bij de uitgang, maar ze zagen geen meisje van hun leeftijd, dat een kanten zakdoekje in haar hand hield.

Wel zagen ze een klein meisje, dat een reisdeken droeg voor een oude dame. Maar deze werd afgehaald door een heer en toen keek het meisje zoekend om zich heen.

„Zou het dat kind soms zijn?” vroeg Metha.

„Och neen, zeg. Dat armoedige kind in dat kale jekkertje?” Maar al heel gauw merkten ze, dat het toch hun nichtje was, dat daar wachtte.

Elsje had haar koffertje neergezet en zocht in al haar zakken. Dan wendde ze zich tot de twee zusjes.

„Zijn jullie hier soms om mij te halen? Ik zou een zakdoekje in mijn hand houden, maar dat ding is in mijn koffertje verdwaald.” Carry kwam naar voren en zei aanstellerig: „Carry van Hasselt.” Elsje stak haar hand uit en zei: „Ik ben Els en dat is Metha natuurlijk. Willen jullie even wachten tot ik die mevrouw gegroet heb? Ze wilde even wachten om te zien of ik afgehaald werd.”

De oude dame kwam glimlachend naar het groepje meisjes toe en knikte.

„Ik heb al gezien, dat je je nichtjes gevonden hebt. Ik wens je een prettige tijd in Den Haag.”

Carry haalde wat minachtend haar neusje op en toen de dame uit het gezicht verdwenen was, vroeg ze aan Els: „Heb je de hele weg opgescheept gezeten met die oude sok? Wij ook een keer, weet je nog, Metha?”

„Ja, en herinner je je nog, dat we haar van alles wijs maakten?” lachte het zusje. „We hadden een koffer van moeder bij ons, die beplakt was met vreemde etiketten en we vertelden haar, dat wij in al die hotels geweest waren.”

Els liep met gefronst voorhoofd naar de uitgang. Ze kon niet goed hebben, dat die twee kinderen zo minachtend spraken over haar reisgezelschap. En wat ze vertelden over dat voor de gek houden van een oude dame, vond ze ook helemaal niet

leuk. Toch wilde ze er niet direct wat van zeggen. Ze zouden haar zo'n brave Rika vinden.

„'t Was een echte snoes, hoor,” zei ze toch nog, „en ik heb het erg prettig gevonden, dat ik met haar kon reizen.”

Metha had een taxi gewenkt en zei: „Vader moest z'n auto voor verre patiënten hebben. Els, we moeten nu maar in een taxi kruipen.”

„Laten we toch gaan lopen.”

„O neen zeg,” zei Carry, terwijl ze naar haar hooggehakte peau de suède wandelschoentjes keek, „de straten zijn zo vuil.”

Els keek grinnikend naar haar eigen bruine molières met de lage hakken.

Fijn, dat zij kon stappen waar ze wilde. Die nichtjes leken verschrikkelijke nuffen.

Metha gaf het adres aan de chauffeur op. „Dokter Van Hasselt. Laan van Meerdervoort.”

Door de drukke straten van Den Haag reden ze naar huis. In een wipje waren ze er. Els keek vol ontzag naar het grote, deftige huis en liep achter Metha en Carry de hoge stoep op.

Een dikke, gemoedelijke keukenmeid deed de deur open en nam de koffer aan.

„Zo, zo,” zei ze, „is dat de kleine meid, die vroeger ook al eens hier gelogeed heeft en toen weg moest, omdat ze heimwee kreeg? 't Is maar te hopen, dat je 't nu beter uithoudt, hoor. Ik heet Koos.”

Els stak lachend haar hand uit.

„Dag Koos,” zei ze. „Als ik heimwee krijg, zal ik wel in de keuken komen!”

De meid wendde zich tot Elsje's nichtjes.

„Je moeder heeft gevraagd, of je met Elsje maar naar jullie eigen kamer wil gaan. Er is onverwacht visite gekomen.”

De kamer van de meisjes lag op de eerste verdieping en keek uit op de tuin.

„Is dat jullie eigen kamer?” vroeg Els met grote, verwonderde ogen.

Metha knikte en wierp een tussendeur open.

„Dit wordt jouw slaapkamer. Vind je hem leuk?”

„Laat het kind eerst eens wat bekomen van de reis,” mopperde Koos. „k Zal het electriche kacheltje maar even aansteken, 't is nog fris, al is 't bijna Mei.”

Els liet zich in een rose fauteuiltje vallen en keek om zich heen. Alles was in dezelfde lichtrose kleur gehouden. Het behang, de overgordijnen, het karpot.

Koos had de thee binnengebracht en zette een schaal'tje bonbons op een grappig kleine theetafel.

„Zo,” zei ze, „nu verwen jullie je nichtje maar eens en snoep vooral niet alles ineens op, hoor.”

Ze knipoogde tegen Els en verliet de kamer.

„Wat een leuke dienstbode is dat,” vond Elsje.

„Vind je?” vroeg Carry wat kort.

„Als een meid zo lang ergens is, denkt ze dat je haar gelijke bent,” zei Metha snibbig. „Ze doet altijd net of we nog kleine kinderen zijn.”

Elsje dronk thee met haar nichtjes en snoepte van de bonbons. Ze vertelde van de school, waar ze geweest was en vroeg in welke klas ze hier zou komen.

„Je komt denkkelijk bij ons in de klas te zitten,” zei Metha. „Carry is een jaar ouder dan ik, maar ze is vorig jaar blijven zitten.”

„Als ik mijn best gedaan had, zou ik best over hebben kunnen gaan,” zei haar zusje.

Metha lachte.

„Phoe, dat kun je gemakkelijk zeggen. Ik wil er wel eerlijk voor uitkomen, dat ik geen licht ben en jij Els, ben jij knap?”

„Zo'n gangetje,” antwoordde Els, „maar ik blok altijd nogal flink, want 't lijkt me afschuwelijk om te moeten blijven zitten.”

„Steek in je zak, Carry,” knikte Metha.

Carry's gezichtje stond heel snibbig, maar ze had geen tijd om te antwoorden, want de deur ging open en mevrouw Van Hasselt stond op de drempel.

Elsje stond op en ging naar de grote, statige dame toe.

„Zo Elzekind, wat ben jij gegroeid. Ik zou je haast niet meer terugkennen. Ik hoop, dat je 't hier prettig zult vinden en dat je op zult kunnen schieten met Carry en Metha.”

Ze babbelde even met haar dochttertjes en wendde zich dan weer naar de deur.

„k Moet nu weer naar mijn visite, hoor. Helpen jullie Els even met 't uitpakken van de koffer?”

Carry stond op.

„Hè ja,” zei ze, „laten we je koffer uit gaan pakken, Els. Ik vind 't zo leuk om je jurken te bekijken.”

Els schudde lachend haar krullen.

„Dan zul je niet veel te bekijken hebben. Mijn Zondagse heb ik aan. Nou, dan heb ik nog een Schotse ruit voor school, een blauwe met stippels en een rok met een jumper. Ik had nog een zwart-fluwelen jurk, maar die heb ik maar achtergelaten, omdat ik er een winkelhaak in gehaald had.”

„Je houdt ons zeker voor de mal, hè?” zei Carry. „Wil je onze kast eens zien?”

Ze deed de deur van een hangkast open. Aanéengerijd hingen de jurken in de kast.

„Zijn al die jurken van jullie? Maar hoe kun je die nu allemaal dragen?”

„We zijn met z'n tweeën, moet je denken,” zei Carry. „En de zomerjurken en de winterjurken hangen hier bij elkaar. Zeg, vind je dit geen dot?”

Ze nam een blauwe jurk uit de kast, waarop vergeet-mij-nietjes geborduurd waren.

„Lastig zeg, die lange mouwen in de zomer,” vond Els.



„Deze houd ik alleen voor feestjes. Onze schooljurken en tennisjurken hebben meestal korte mouwen.”

„Ik geloof, dat jullie overal aparte jurken voor hebben,” lachte Els.

„Wat had jij dan voor een uitgaansjurk?” vroeg Metha. Elsje haalde de schouders op.

„Dan deed ik mijn Zondagse jurk aan.”

Die Els was een wonderlijk exemplaar. Zij trok haar jurken uit de koffer.

„Alsjeblieft, vier stuks. Ik was mijn blauwe vergeten.”

Metha bekeek de kleren, die er wat afgedragen uitzagen.

„Je hebt geen enkele groene jurk, hè? Je moet erg oppassen met de kleuren, die je draagt.”

„Waarom zou ik alle kleuren niet kunnen dragen?” vroeg Elsje.

„Omdat . . . omdat . . . je rood haar hebt,” zei Metha.

Els kreeg een kleur. Die Metha zei dat nu net op een manier, of het een schande was, dat ze die kleur haar had.

„Ik heb helemaal geen lelijk haar,” zei ze dan. „Vader vindt het prachtig.”

„Ja, je haar op zichzelf is wel mooi, maar 't is rood, hè,” hielp Carry haar zusje.

„Als je 't af liet knippen, zou 't niet meer onder je muts uit komen,” bedacht Metha.

Els nam één van haar koperrode pijpekrullen en liet hem terugspringen.

„Ik heb liever mijn rode haar, dan van dat sluike, vlassige, witte haar, dat sommige mensen hebben.”

Metha kreeg een kleur en streek even over haar blonde pagekopje. Carry lachte en zei precies hetzelfde, wat haar zusje even te voren tegen haar gezegd had . . .

„Steek in je zak, Metha.”

Gelukkig maakte de gong een einde aan het gesprek.

Neen, ruzie hadden de nichtjes nog niet gekregen, maar Elsje volgde haar nichtjes in een allesbehalve plezierige stemming naar beneden.

Het waren nare, verwaande kinderen allebei en ze zou het helemaal niet prettig vinden bij hen te wonen, dat was zeker.

7. ELSJE VOELT ZICH EEN VREEMD EENDJE

Zo, zo, zo, is dat nu ons nichtje?" De dokter, die aan 't hoofd van de tafel zat, knikte even naar Elsie en verdiepte zich dan weer in een brief, die hij juist opengesneden had.

Elsje keek naar de prachtig gedekte tafel, waarop het kristal flonkerde en het zilver blonk en bleef verlegen achteraf staan.

„Dit is jouw plaats, Elze.”

Het meisje schoof op de stoel tussen haar nichtjes. Metha was weer in de allerbeste stemming en babbelde tegen Carry over een partijtje, dat ze gauw zouden hebben.

„Stel je voor, Car, Tilly gaat alweer in die verschoten groen-zijden jurk en”

„Wees blij, dat jullie op tijd een nieuwe jurk kunnen krijgen, kinderen,” zei tante. „Niet altijd zo over anderen babbelen.”

De waarschuwing had niet veel uitwerking. Fluisterend praatten de meisjes verder over de jurken van de andere meisjes.

Vader keek met gefronst voorhoofd over zijn brief heen. „Hè toe, babbeltjes, laten we maar gauw beginnen. Als de katjes muizen, dan mauwen ze niet.”

Els vouwde haar handen en sloot de ogen. Beginnen betekende voor haar het opzeggen van haar gebedje.

Gedachteloos zei ze de bekende woorden en haar gedachten dwaalden wat af. Zo, met gebogen hoofd, bleef ze zitten en haar gedachten gingen steeds verder, naar huis, naar vader en naar tante Ans.

Toen hoorde ze Metha fluisteren: „Wat doet ze toch? Ze is geloof ik in slaap gevallen.”

Carry, voor wie de opmerking bestemd was, giechelde even.

Met een ruk hief Els haar hoofd op en opende haar ogen. Tante keek bestraffend naar haar dochtertjes.

„Als Elsje wil bidden voor ze gaat eten, dan moeten jullie daar geen grapjes over maken, hoor!”

Elsje voelde zich erg gegriefd. Wacht maar, dacht ze. Ik zal hier nooit vergeten te bidden en ik zeg mijn gebedje wel vier keer achter elkaar op, dan kunnen ze lekker lang wachten, die nare spoken.

Koos kwam met de schotels binnen en tante liet de dekschalen rondgaan. Over zijn bril keek oom hoofdschuddend naar zijn nichtje.

„O kleine muis, wat neem jij een kleine beetjes. Zal ik je eens bedienen?”

Hij schoof een extra portie kip op haar bord en zei tegen zijn vrouw:

„Zo, als jij haar nu wat appelmoes geeft, dan kan ze beginnen.”

Els keek naar de schelp, die met een zilveren klem aan haar bord zat. Ze wist niet, dat die moest dienen voor de beentjes en botjes, die overbleven. Ze dacht, dat het een handvat was en tilde het bord bij zijn schelp omhoog.

Eer mevrouw kon waarschuwen, was het onheil al gebeurd. Het opgeheven bord kletterde op tafel. De kip en de jus bespatten het hagelwitte damast en het bord lag in scherven tussen het fijne kristal.

„Oooo,” schrok Metha.

Els keek met grote verschrikte ogen naar tante, die met een hoogrode kleur belde.

„Neem even die vieze boel weg, Koos en breng een ander bord.” Carry beet op haar lip om haar lachen te bedwingen, maar het lukte haar niet.

„Er valt niets te lachen, meisjes,” zei haar moeder koel. „Als Els niet weet, hoe ze het tafelgerei gebruiken moet, is het ’t beste, dat ze eerst even oplet hoe wij dat doen.”

„Hè, wat een kabaal om zo’n ongelukje,” zuchtte de dokter. „Laten jullie mij toch eens met rust eten.”

Els keek met een kleur als vuur op haar opnieuw gevulde bord. Tranen drongen naar haar ogen. Haar hand tastte naar een gekleurd kelkje water, waarin een schijfje citroen dreef. Ze wilde wat drinken om wat te bedaren.

Toen opeens schaterde Metha het uit van de lach en wees naar haar.

„Die drinkt uit het vingerkommetje.”

„Bemoei je nu maar niet met haar,” zei mevrouw. „Elsje, als je wilt drinken, moet je Koos een glas water vragen.”

Het meisje dacht niet meer aan de tafelbel en glipte naar de deur, vóór mevrouw haar tegen kon houden.

Bij de keukendeur bleef ze staan en snikte hartstochtelijk in haar opgeheven arm.

Koos, die het geluid hoorde, opende de deur en trok haar naar binnen.

„Och, mijn hartje, wat is dat nou? Ben je weggestuurd van tafel?”

Els schudde het hoofd en verborg haar gezichtje tegen de hardgesteven schort van de meid.

„Ik wil hier niet blijven, Koos. Ik wil naar huis.”

„Stil maar, schaap, 't went wel,” troostte de oude meid, die zelf tranen in haar ogen kreeg.

Een kort, scherp belletje rinkelde door de keuken.

„Blijf jij maar even hier, lieverdje, ze hebben me binnen nodig.” Even later kwam Koos weer terug.

„Je tante wil, dat je weer aan tafel komt, Elsje. Kom maar gauw hier, dan zal ik je ogen een beetje afwassen.”

Het meisje keek naar de gedekte keukentafel en vroeg met een bevend stemmetje: „Koos, mag ik hier eten?”

De meid lachte hartelijk.

„Dom, klein ding, wat mij aangaat mocht je wel hier blijven, maar dat zou mevrouw niet willen hebben. Hier, drink eens wat en laat ik je snuitje wat afvegen.”

Ze bracht Elsje weg tot de kamerdeur en duwde haar naar binnen.

„Flink zijn, hoor,” mompelde ze.

Els ging terug naar haar plaats aan tafel. Oom hielp haar over haar verlegenheid heen.

„’t Is allemaal nog wat vreemd, hè meisjelief? Maar ’t zal best wennen.”

Hij stond op en legde zijn servet neer.

„’k Herinner me daar, dat ik nog een verre patiënt heb. ’k Moet gaan. Geef mijn portie pudding maar aan dat kleine ding. Dat moet er nog van groeien.”

Els tipte aan de heerlijke chocoladepudding met slagroom. ’t Was alsof er een brok in haar keel zat. Ze kon bijna geen stukje wegstrijken.

Toen ze opstonden van tafel, zei mevrouw: „Metha en Carry gaan zeker nu hun huiswerk maken? Ik moet vanavond uit. Wil Elsje misschien haar koffers verder uitpakken?”

„Ik heb er maar één, tante en die is al uitgepakt,” zei Elsje.

„Maar ik wil wel erg graag naar mijn kamertje gaan.”

Mevrouw knikte.

„Goed,” zei ze. „Je zult ook wel moe zijn, hè? Morgen praten we nog wel over het een en ander. Ga dan maar met Carry en Metha naar boven.”

Achter de nichtjes aan liep Els over de dik-beloperde trappen naar boven.

„Zullen we de tussendeur van onze kamer openlaten?” vroeg Metha.

Maar Elsje schudde het hoofd.

„Doe maar dicht. Ik wil nog een brief schrijven.”

Maar toen ze alleen was, liet ze haar postpapier rusten. Ze gooide zich voorover op bed en verborg haar gezichtje in de kussens.

Beschaamd en vernederd voelde zij zich. O, ze had het land aan

die twee verwaande nesten, die overal om grinnikten en haar belachelijk maakten.

Langzaam drongen de tranen naar haar ogen, tranen van boosheid.

Maar dan ging ze rechtop zitten en wreef zich door de ogen tot haar oogleden er pijn van deden. Ze zou weglopen... ze had nog genoeg geld om een treinkaartje terug te betalen.

Toen ze wat rustiger werd, begreep ze wel, dat er niets van dat plan zou kunnen komen. Hoe zou ze de weg vinden naar het station en hoe zou ze weten in welke trein ze moest stappen? Maar dan bedacht ze iets. Vader was wel naar Amsterdam vertrokken, maar overmorgen pas zou de boot afvaren. Wanneer ze nu aan haar vader schreef, zou hij de brief nog hebben voor het schip vertrok en dan zou hij vast en zeker niet weggaan. Misschien zou hij haar wel komen halen en bij tante Ans brengen. O, en al zou hij niet naar haar toe kunnen komen, ze zou hem toch alles schrijven.

Ze zou hem vertellen, dat die spoken iets over haar haren gezegd hadden en dat ze aan tafel om haar gelachen hadden.

Ze stond op en boog zich over haar koffertje. Dan nam ze de gebloemde cretonnen schrijfportefeuille er uit, die ze als afscheidscadeautje van haar vader gekregen had en sloeg die open. Wat was dat? Bovenop het vloeiblad lag een briefje, dat voor haar bestemd was.

„Aan mijn lieve Goudhaantje,” stond er op geschreven. Ze vouwde het open en las: „Als je dit leest, mijn kleine meisje, zul je alleen zijn. Alleen in een vreemde omgeving. Ik denk dat je erg veel moeite zult hebben om te wennen. Ik ken mijn kleine wildzang wel.

Zul je mijn dappere Goudhaantje zijn? En er aan denken, dat ik je voor je eigen bestwil móést laten gaan? — Je vadertje, die erg veel van je houdt.”

Els liet het briefje zakken. Ja, nu sprongen er weer tranen in

haar ogen. Maar nu bedwong zij ze niet meer. Ze stroomden over haar wangen en vielen op vaders lieve briefje. Dan stond ze plotseling op en droogde haar tranen. Met de schrijfportefeuille op haar knie ging ze op de rand van haar bed zitten en schreef.



Mijn lieve Vadertje,

Vandaag ben ik bij oom en tante aangekomen. Het is hier een prachtig en deftig huis en ik zal best wennen. Dank u wel voor uw brief, Vadertje. Een jaar is wel erg lang, hè? Schrijft u me heel veel brieven?

Uw Goudhaantje.

Ze wilde de brief in de enveloppe doen, maar toen dacht ze aan wat de vriendelijke oude dame in de trein tegen haar gezegd had.

Ze pakte haar pen en schreef toen nog onderaan het briefje:

P.S. Vadertje, ik zal flink zijn, omdat ik erg trots op U ben.
Vindt u mijn haren echt mooi? Of zegt u dat maar om mij te troosten?

Zij las nog eens over, wat ze geschreven had, maar dan schrapte ze de laatste regel weer helemaal weg.

Misschien zou vader begrijpen, dat ze iets over haar rode haardos gezegd hadden en daar zou hij misschien verdrietig om kunnen worden.

Ze schudde haar krullen en deed de brief in de enveloppe.

Toen Koos haar een kopje thee kwam brengen, gaf zij haar de brief mee.

De goedhartige meid klopte haar op de schouder.

„Ik zal de brief zelf posten, hoor. En kruip nou maar lekker in je bed. Straks kom ik je nog een kruik brengen, want een bed, dat een poos niet beslapen is geweest, is altijd wat kil.”

Koos hield haar woord. Toen ze de brief gepost had, kwam ze nog even naar Elsje kijken. Maar deze merkte daar niets meer van. Die sliep als een roos.

De dienstbode vouwde de spreid op en raapte de kleren, die overal verspreid lagen, bij elkaar.

„Arm klein ding,” mompelde ze. „Zo zonder vader en moeder in een wildvreemde omgeving.”

Ze trok de deur voorzichtig dicht en stak haar hoofd nog even om het hoekje van de meisjeskamer.

„k Zou liever mijn huiswerk maken en niet zo zitten giechelen. Je nichtje slaapt. Denk er om, dat je haar niet wakker maakt.”

Toen Koos weg was, stak Metha de tong uit en Carry zat boos te kijken.

„Bemoelial,” schold ze.

Maar ze dempten hun stemmen toch wat. Met Koos viel niet te spotten.

8. ELSJE'S NIEUWE TEHUIS

Goedenmorgen, langslaapstertje.”
Koos stapte Elsjé's kamer binnen en trok de gebloemde gordijnen open.

Het meisje ging rechtop zitten, rekte zich uit en knipperde tegen het helle daglicht.

„W....waar....ben....ik?” stotterde ze. „Hoe laat is het?”
„Dat zijn nogal geen moeilijke vragen,” lachte Koos. „Je bent in het huis van je tante en het is negen uur.”

„Negen uur....?” schrok Els.

„Ja, maar je hoeft daar niet van te schrikken, hoor! Je tante heeft gezegd, dat ik je maar moest laten slapen. Hier is je ontbijt.”

De meid zette een blad op Elsjé's bed, waarop een kop chocola stond en verse knappende broodjes lagen.

„Eten ze hier altijd op bed?” vroeg Elsjé.

Koos lachte.

„Geen sprake van, hoor. Morgen moet je om halfacht present zijn beneden, maar vandaag mocht ik je nog een beetje verwennen van mevrouw.”

Toen Koos verdwenen was, dronk Els de chocolademelk op en wipte dan het bed uit. Ze wilde zich toch maar eerst wassen en haar mond spoelen, voor ze haar brood at. Toen ze klaar was, trok ze een stoel vlak voor het raam en nam haar bordje op haar schoot.

Hè, wat scheen de zon mooi en wat had ze een prachtig uitzicht over de tuinen. Ze duwde de ramen wat open. Heerlijk zachte lentelucht stroomde naar binnen, lucht die geurde naar de bloesems van de bomen beneden haar.

Vogeltjes tjilpten en zongen het hoogste lied, blij als ze waren om die eerste stralende lentedag.

Els brak een stukje van haar brood en brokkelde het op de vensterbank.

Ze schrok toen een stem van beneden riep:

„O foei, wat doe jij daar? Ga je die ondeugden, die ik uit mijn tuin moet houden, nog voeren ook?”

Els kleurde en haar oom vervolgde: „Goed geslapen, kindje? Heb je soms zin om met me mee te rijden?”

Een stem uit de serre riep iets tegen hem en hij schudde lachend zijn hoofd.

„t Gaat niet, hoor. Tante heeft nog een appeltje met je te schillen.”

Toen haar oom naar binnen was gegaan, stond Elsje schoorvoetend op.

Eigenlijk was ze veel liever met oom meegegaan. Zou ze nog een standje krijgen over het gebeurde van de vorige avond?

Ze liep naar beneden en vond haar tante in de serre. Deze knikte vriendelijk en wees naar een rieten stoeltje. „Ga daar maar eens even zitten, Elske, dan moeten wij nog eens wat praten.” Het meisje voelde zich wat meer op haar gemak. Tante was blijkbaar niet erg boos over het gebeurde aan tafel.

Neen, tante was er niet boos over, maar Els kreeg er wel heel wat over te horen. Zij zei haar, dat al die nare dingen gebeurd waren, omdat Elsje niet op de hoogte was met de manieren aan tafel. Ze moest maar erg goed opletten en kijken, hoe Metha en Carry zich gedroegen.

„Vader heeft er nooit iets van gezegd.”

„Dat is wel waar, Els, maar je vader heeft ons geschreven, dat we je erg veel aan- en af- zouden moeten leren.”

Arme Elsje. Ze boog haar hoofd. Langzaam drupten de tranen op haar handen.

Tante stond op.

„Komaan, jongedame, niet zo triest. En nu heb ik nog een grote verrassing voor je, die je tranen wel gauw zal doen drogen.”

Ze keek op. Zou tante Ans haar misschien komen bezoeken? Ze had het wel beloofd, maar Els was nog maar net in Den Haag. Tante liet haar niet lang in onzekerheid, maar vervolgde:

„Vanmiddag gaan we naar de stad en dan krijg je allemaal nieuwe dingen. Jurken, ondergoed, schoenen, een muts. . . . Je vader heeft me geschreven, dat ik net zoveel voor je mag besteden als nodig is en bij het nazien van je garderobe bleek me, dat er heel wat nodig is.”

Elsje's gezichtje was weer betrokken. Was dat de verrassing? Och, ze was wel blij, dat ze een paar nieuwe jurken kreeg, maar dat was toch niet van zoveel belang, dat het haar onmiddellijk in een vrolijke stemming kon brengen.

„Ga nu maar wat in de tuin,” zei tante. „Straks komen de meisjes uit school.”

„Wanneer ga ik naar school, tante?”

„Morgen maar. Hoe gauwer je aan 't werk kunt gaan, hoe beter het is.”

Els liep de tuin in. Hè, wat was 't hier mooi. De perken hyacinten, de narcissen, het grasgazon, dat zo keurig verzorgd was, het rook allemaal zo heerlijk. Els kwam er in een andere stemming door.

Koos stak haar hoofd om 't hoekje van de keukendeur, die op de tuin uitkwam.

„Zo mag ik het zien, een tevreden gezicht op zo'n mooie morgen. Vind je 't nu nog zo naar bij ons?”

Elsje schudde lachend van neen en liep naar de deur in de schutting om eens te kijken, waar deze uitgang van de tuin op uitkwam. Het bleek een smal achterommetje naar de straat.

Ze liep door het gangetje en zag, dat ze aan de voorkant van het huis uitkwam. Ze wilde juist de tuin uitlopen, toen ze haar tante naar buiten zag komen om uit te gaan. Zij kwam naar haar toe en legde de hand op haar schouder.

„Niet zo doelloos om het huis zwerven, Els. In de tuin achter het huis is ruimte genoeg.”

Het meisje liep terug door het gangetje en zuchtte. Ze wilde wel graag een jongedame worden, omdat vader het wilde, maar hier bij tante vonden ze de gewoonste dingen nog verkeerd.

Toen zag ze plotseling een snoezig klein poesje op het grasveld. Ze ging er op af en het kleine ding kwam direct naar haar toe om met haar te spelen.

En in haar spel met de kleine poes vergat ze al haar zorgen.

9. EEN MIDDAG WINKELLEN

O Els, vind je 't niet dolletjes om allemaal nieuwe dingen te krijgen?"
„Zeg Els, wij mogen mee. Weet je al, wat voor jurken je neemt?"

De nichtjes waren gewoon opgetogen over het buitenkansje te mogen winkelen in vaders auto. Vader moest 's middags een vergadering bijwonen, dus kon hij zijn auto wel missen.

De meisjes stonden klaar voor de auto. Achter hun moeder aan liepen ze naar de prachtige wagen, waarvan de chauffeur buigend het portier openhield.

Els keek naar haar blauwe jekkertje en verborg haar handen in de zakken.

„Heb je geen handschoenen bij je, Els?"

„Mijn vingertop kwam er door," antwoordde ze.

Tante haalde een boekje uit haar tas en schreef wat op. Els keek naar de drukte in de straten. Heel langzaam reden ze tot ze stopten voor een groot modemagazijn.

Drie winkeljuffrouwen schoten tegelijk toe en brachten leuke hoge stoeltjes aan. Toen moest Elsje om te beginnen een mantel passen.

De nichtjes waren gewoon verrukt over een wit wollen blazertje.

„O Els, 't staat je zo snoezig."

„O Els, hij is zo doddig."

Maar Els bleef het hoofd schudden.

„Ik vind hem wel mooi, maar hij zal zo erg gauw vuil zijn."

„Als dat het enige bezwaar is, nemen we hem," zei tante. „Je krijgt er nog een eenvoudige schoolmantel bij en 't is wel goed, dat je leert netjes te zijn op je kleren."

In de jurkenafdeling duizelde het Elsje. Ze zag zoveel jurken met en zonder kragen. Ze moest zoveel jurken passen, die nu eens te nauw en dan weer te wijd waren, dat ze het hoofd

schudde, toen tante vroeg welke jurken ze hebben wilde.
„Zeg u 't maar, tante, ik wil alleen niet graag die groene hebben.”^{pp}

Tante keek naar de beeldige, groen-voile jurk met het wit-kanten kraagje.

Els keek uitdagend naar de nichtjes. Ze moesten heus niet denken, dat ze de baas konden spelen over haar en ze was die zinspeling op haar rode haar nog lang niet vergeten.

Tante zocht drie jurken voor het meisje uit. Metha draaide voor een glazen vitrine heen en weer, waarachter een beeldige zijden jurk hing, die versierd was met wit dons.

Dan ging ze naar haar moeder en fluisterde haar wat in 't oor. Mevrouw Van Hasselt schudde het hoofd.

„Geen sprake van, jullie hebben pas uitgaansjurken gekregen.”

„Maar ik vind 't zo'n beeldje,” pruilde Metha.

Els liep naar de vitrine en bekeek de jurk. Een heel lelijk stemmetje fluisterde Elsje wat in. Ze luisterde er naar en keerde zich naar haar tante.

„Tante, mag ik die jurk er nog bij hebben?”

„Hè nee,” zei Metha, „neem die nu niet. Misschien mag ik hem voor mijn verjaardag hebben van moeder.”

Mevrouw Van Hasselt schudde het hoofd.

„Geen denken aan. Je hebt jurken genoeg en als Els die jurk wil hebben, moet zij dat weten.”

De juffrouw nam de jurk uit de kast en Els kreeg hem aan.

„Hij zit als gegoten,”^{pp} knikte de juffrouw.

Metha keek toe met tranen in de ogen en Elsje had een kleur van voldoening. Ze had haar nichtje lekker woedend gemaakt. Dat had ze aan haar verdiend.

Els moest nog heel wat afdelingen bezoeken voor ze uitgekocht waren. Alle inkopen moesten bezorgd worden, maar Els moest het wit-wollen manteltje aantrekken en een witte baret opzetten.

„Hè Moeder, gaan we nog even naar de daktuin?” vleide Carry. Met de lift gingen ze naar de lunchroom, waar ze een prachtig uitzicht hadden over de stad. Heel in de verte kon je zelfs de zee zien.

Els vloog naar het witte hek en wilde zich er overheen buigen om naar beneden te kijken, maar mevrouw trok haar nog juist terug.

„Denk aan je witte mantel, Els.”

„Hè foei, akelig is dat als je zo spik-splinternieuw bent,” zuchtte ze.

„Dat went wel,” knikte tante.

Carry en zij genoten van het heerlijke vanille-ijs, dat tante voor hen besteld had. Metha bleef mokken en zoog met een verveeld gezicht een glas limonade leeg. Elsje had schik. Metha trok het zich erg aan van die nieuwe jurk en Els nam zich voor 's middags aan tafel ook weer heel lang de ogen dicht te houden voor ze ging eten.

Zó zou ze zich wel wreken op die vervelende kinderen!

10. ELSJE'S WEDERWAARDIGHEDEN OP SCHOOL

En hier hebben we onze nieuwe leerlinge, Elsje van Hasselt." Juffrouw Heutink, de directrice van de meisjes-school, waarop Carry en Metha gingen, gaf Elsje vriendelijk een klapje op de schouder en wendde zich tot de klas-
onderwijzeres.

„U kijkt wel, of ze in deze klas thuishoort, juffrouw Huvet en u geeft haar wel een plaatsje.”

Juffrouw Huvet fronste lachend het voorhoofd.

„Nu Elsje, dat tref je, hoor. Precies één plaats is er nog over naast Grietje Mulder.”

Elsje stapte naar de lege plaats, maar dan bedacht de juffrouw zich.

„'t Is misschien aardiger voor je om naast een van je nichtjes te zitten. Alles is hier nog zo vreemd voor je. Als Metha of Carry dan eens het plaatsje naast Grietje innam?”

„Hè bah nee,” pruilden de twee zusjes bijna tegelijk.

Grietje Mulder, een meisje met een vriendelijk gezichtje en lange blonde krullen, keek verlegen voor zich.

Elsje weifelde.

„Ik wil zelf wel op die lege plaats gaan zitten,” zei ze toen zacht, maar toch duidelijk verstaanbaar.

Juffrouw Huvet keek heel streng naar de zusjes Van Hasselt.

„Wanneer ik wil, dat jullie van plaats verandert, dan heb je dat te doen.”

„We willen liever naast elkaar blijven zitten,” zei Metha.

„Nu ja, laten we maar beginnen. Ik denk, dat Elsje naast Grietje wel een goed plaatsje gevonden heeft. Als Els soms een even grote babbelkous is als haar nichtjes zijn, zal ze bij Grietje niet veel gehoor vinden.”

De klas lachte en Metha mompelde iets van: „Nou ja, zo'n heilig boontje als Griet.”

Juffrouw Huvet wendde zich nog eens tot de nieuwe leerlinge. „Goed opletten, meisje, dan zullen we zien, of je hier in de klas kunt blijven.”

't Goede opletten kostte Elsje niet veel moeite. Juffrouw Huvet begon met vaderlandse geschiedenis en ze vertelde zo boeiend, dat de klas ademloos toelisterde. Het ging over Jacoba van Beieren.

Hè, wat vond Elsje dat mooi. Ze had alles om zich heen vergeten en ze schrok, toen de juffrouw eindelijk zweeg.

't Vrije kwartier was vlak na de geschiedenis, maar de meisjes bleven in de klas. Er viel buiten een druilerige motregen en de meeste meisjes repeteerden Engelse woordjes voor de volgende les.

Griet Mulder liet haar Engelse boek gesloten en knikte naar haar nieuwe buurmeisje.

„Jij lijkt niet veel op je nichtjes, zeg.”

Elsje had gemerkt, dat Griet naar haar haren keek en zei: „In ieder geval hebben zij geen rood haar.”

„Ik zou op slag met je willen ruilen, hoor en ik denk, dat ieder meisje dat wel zou willen. Waarom ben jij hier? Je was zeker zo lastig, dat je moeder je maar weggestuurd heeft.”

Griet lachte om haar eigen grapje, maar haar gezichtje werd heel ernstig, toen Elsje zei: „Ik heb geen moeder meer.”

Ze legde haar hand onverwacht op Elsje's hand en zei: „Wat dom van me, om dāt te zeggen.”

„Willen jullie snoepen?”

Het was Metha, die zich over de bank gebogen had en Elsje een zakje bonbons voorhield.

Griet had haar hand teruggetrokken en haar gezicht was stug en hard geworden. Ze schudde het hoofd, toen Metha ook haar het zakje voorhield.

„Houd je niet van bonbons?” vroeg Elsje, toen Metha weer op haar plaats zat.

„Ze presenteerde me alleen, omdat jij er bij zat.”

„Hebben jullie ruzie?”

Griet haalde de schouders op.

„Laten we daar maar niet over praten. Wat hebben we aan dat geroddel? 't Is de moeite niet waard. Vertel me maar liever iets over je vader. Of heb je die ook niet meer?” vroeg ze met een angstig gezicht.

Elsje's gezichtje straalde.

„Gelukkig wel, hoor. Ik heb nog een vader en nog een tante. Ans heet die.”

Maar ze kon niet verder vertellen, want de les ging weer beginnen.

Na schooltijd kwam er ook niets meer van een babbeltje, want Metha en Carry namen hun nichtje direct tussen zich in en trokken haar met zich mee.

„'t Was niet om jou, hoor, dat we niet uit onze bank wilden,” begon Metha. „We hebben nu eenmaal 't land om naast Griet te zitten.”

Els trok haar arm uit die van haar nichtje.

„Ik vind Grietje een aardig meisje en ik ben blij, dat ik naast haar zit.”

Carry lachte minachtend.

„Hoe kun je daar nu al over oordelen?”

„Nou ja, Car,” zei Metha, „Griet is ook niet bepaald een vervelend spook, maar ze is zo... ze is... Nou ja, ze hoort eigenlijk niet op onze school. Haar vader is politie-agent en...”

„Och, wat kan mij 't schelen, wat haar vader is,” zei Els. „Is zij daar dan minder om?”

„Nee, dat niet,” zei Metha, „maar ze komt nooit op een fuifje of zo. Ze hebben vast geen geld om een fatsoenlijke zijden jurk te kopen en ze vraagt ook nooit iemand bij haar thuis. 't Is er vast een kale boel.”

„Ja, dan zal ik ook om een andere plaats moeten vragen,” zei Els.

Carry had niet de vinnige spot in Elsje's stem gehoord en zei: „Nu ja, zo erg is 't nu niet. Als je je buiten school maar niet te veel met haar inlaat.”

„Dacht je nu heus, dat ik zo misselijk zou zijn?” zei Elsje. „Wat kan zij er aan doen, wat haar vader is en wat zou 't dan nog? Ik zal me net zoveel met haar bemoeien als ik zelf wil.”

En Elsje hield woord ook. 's Middags was ze vroeg bij school. Griet zat op een bank in 't zonnetje te lezen. Een groep meisjes kwam haar al tegemoet.

„Zeg Carry, stel ons nu eerst eens voor aan je nichtje,” zei één der meisjes. „Ik ben Olga Warmenhoven.”

„Olga Warmenhoven tot Nijeholt,” zei Metha en de kleine nuf boog zo grotelijksachtig, dat Elsje een glimlach niet kon bedwingen.

„Ik heet Els van Hasselt,” zei ze, „dat weten jullie trouwens al en ik hoop niet, dat jullie allemaal dubbele namen hebt, want ik zal al moeite genoeg hebben om er één te onthouden.”

„Dit is Barbara van Meeteren.”

Elsje schudde lachend het hoofd.

„Noem me jullie namen maar niet. Ik leer ze langzamerhand wel. Maar nu ga ik even naar Griet.”

Ze vloog naar de bank en haar buurmeisje schoof wat op.

„Leuk, dat je er bent,” zei ze. „Ik was al zo vroeg op school. Ik heb met moeder mijn grootmoeder naar de trein gebracht.”

Gezellig babbelden de meisjes honderd uit. Toen Els vertelde, dat haar vader weg was gegaan om een studiereis te maken, sprong Griet op.

„Nee maar,” zei ze, „dan ben jij het meisje, dat met oma gereisd heeft. Och natuurlijk, dat heette ook Elsje.”

Els kreeg een kleur en knikte.

„Ik heb met een oude dame gereisd. Ze was zo lief voor me. Wat enig, dat dat jouw oma was.”

„Morgen breng ik haar portret mee, dan kun je zelf zien,” be-
loofde Griet.

Toen de school aanging, stapten ze gearmd naar binnen. 't Was
alsof ze elkander jaren gekend hadden en Els vroeg: „Zullen
we vriendinnetjes worden?”

Griet kreeg een kleur en weifelde.

„Misschien vinden je nichtjes dat niet prettig. Hier op school is
't wel leuk samen, maar buiten school. . . .”

„Metha en Carry vertelden me, dat je altijd bedankte voor een
partijtje van de anderen.”

Griet keek haar open en eerlijk aan.

„Ja, dat doe ik ook. Als ik naar zo'n fuif van hen toega, moet ik
ze ook terugvragen en dat kan ik niet. We wonen zoveel kleiner
en moeder is zo vaak ziek. En dan. . . ik heb alleen maar m'n
Zondagse jurk om uit te gaan.”

„Vind je dat heus erg?” vroeg Els verwonderd.

„Nee, maar zij vinden het wèl erg. Ik heb ze zelf horen zeggen,
dat ze 't armoedig vonden om langer dan een jaar met een zijden
jurk te doen en ik draag mijn fluwelen Zondagse al voor 't derde
jaar.”

„Als je 't goedvindt, wil ik graag je vriendin worden,” zei Els
hartelijk. „Voor mij alleen zal jullie huis toch wel groot genoeg
zijn.”

Griet lachte en zei: „Vanavond ga ik nog aan grootmoe schrijven,
wie mijn nieuwe vriendin is.”

Olga stootte Metha aan.

„'t Is dik aan tussen die twee, zeg.”

„Ik zal 't wel tegen moeder zeggen,” zei Metha boos.

Maar dat geklik had weinig succes. Mevrouw Van Hasselt, die
wel erg op goede manieren gesteld was, vond dat haar nichtje
zelf haar vriendinnetjes mocht kiezen.

Dat meisje van Mulder was een keurig kind en al nam mevrouw Van Hasselt zich voor haar nichtje de raad te geven, vooral veel met de deftiger meisjes om te gaan, ze wilde haar de omgang met Griet niet verbieden.

Zo werden Griet en Els dus vriendinnen.



11. ELSJE SPEELT VOOR LUISTERVINKJE GRIET WACHT VERGEEFS

't **W**as Woensdagmiddag. Elsje zat in de zonnige serre, weggedoken in een grote rieten stoel en herlas de brieven van vader en tante Ans, die ze bijna uit het hoofd kende.

Fijne lange brieven waren het, vol met goed nieuws. De reis verliep prachtig, vader was heel niet zeeziek geweest en het enige, wat hem hinderde, was het grote verlangen naar zijn Goudhaantje.

Lieve vadertje. Ze legde de brief tegen haar wang. O, om hem zou ze proberen het hier prettig te vinden en vriendelijk te zijn tegen de nichtjes, die ze eigenlijk nuffig en onuitstaanbaar vond. Tante Ans schreef, dat ze een dagje over wilde wippen zo gauw de drukke diensten het haar toelieten. Maar nu waren er zoveel zieken.

Elsje vouwde de brieven dicht. Een fijne dag vandaag. Vanmiddag had ze afgesproken om naar Grietje Mulder te gaan. Griet zou haar wachten bij het eindpunt van de tram. Ze moest het haar tante nog vragen, maar die zou er immers niets op tegen kunnen hebben?

Zo was ze in gedachten verdiept geweest, dat ze niet had gehoord, dat oom en tante de kamer binnen waren gekomen. Ze schrok op toen ze de zware stem van oom hoorde zeggen: „'k Ge-loof, dat die kleine muis zich nogal schikt, hè? 't Lijkt me een aardig ding.”

Elsje wilde kuchen of opstaan om te laten merken, dat ze in de serre was, maar toch durfde ze dat niet goed. Dat complimentje van oom zou wel niet voor haar oren bestemd zijn geweest en als oom en tante de kamer weer verlieten, kon zij de serre uitglippen.

„Och ja,” hoorde ze tante zeggen, „haar manieren aan tafel ver-

beteren met de dag. Alleen ben ik bang, dat ze een even vroom kwezeltje wordt als haar moeder was."

Oom lachte hartelijk.

„Och, dat gaat er nog wel wat af. Haar moeder was wat kwijnend, maar zij is zo'n gezond levenslustig ding."

Els had een kleur als vuur gekregen. Een vroom kwezeltje had tante gezegd. Een vroom kwezeltje, zoals haar moeder.

O, ze bleef stil zitten. 't Kon haar nu niet meer schelen, dat ze voor luistervink gespeeld had. O, 't was gemeen van tante om kwaad te spreken van haar moedertje.

Een vroom kwezeltje, wat was dat? Was dat iemand, die bad voor zijn eten? Wacht maar, nu zou ze nog langer haar ogen dicht houden en ook niet meer vergeten te danken na 't eten. Ja, ze wilde op haar moeder lijken en precies doen, wat die gedaan had.

En ze zou nu weggaan zonder iets te vragen. 't Kon haar niet schelen of dat mocht of niet.

Toen tante en oom de kamer uitgegaan waren, slipte zij de tuin in en liep door de keuken naar de gang. Ze pakte haar manteltje en muts en deed de buitendeur open.

„Waar gaat dat heen, Elsje?"

Els keerde zich om. Halfweg de trap stond tante. Ze lachte vriendelijk, maar haar gezicht betrok, toen ze de vijandige trek op het gezicht van haar nichtje zag.

„Ik ga naar Grietje Mulder."

„Had je dat niet eerst kunnen vragen?"

Els haalde onverschillig de schouders op en wilde doorlopen, maar tante kwam naar beneden en sloot de buitendeur.

„Ik heb liever dat je vanmiddag thuisblijft," zei ze. „Metha en Carry hebben een kransje met Olga Warmenhoven en Barbara van Meeteren. Ze doen wat aan Engelse conversatie en daar kun je heel wat van opstrijken."

„Ik had al afgesproken met Griet Mulder," zei Elsje nors.

„Dan moet die afspraak maar niet doorgaan,” zei mevrouw, nu ook boos. „Misschien leer je dan meteen, dat je je hebt te schikken naar de regelen van het huis.”

Elsje trok haar manteltje weer uit en smet haar muts zo woedend op de kapstok, dat hij er weer afvloog.

Mevrouw Van Hasselt raapte hem op en keek haar nichtje hoofdschuddend na. Zo'n kleine driftkop. Ze had haar eerst een inschikkelijk kind geleden, maar ze leek haar nu een lastige bengel.

Els liep naar de meisjeskamer. Daar was gelukkig niemand. Haar nichtjes waren zeker de visite tegemoet gegaan. En Griet zou nu staan wachten. Tranen sprongen haar in de ogen om de middag, die zo mooi begonnen was en die nu helemaal verknoeid was.

Wacht maar! Ze zouden heus niet veel plezier van haar beleven. Ze nam een boek van het rek, trok een stoel voor het raam en probeerde wat te lezen. Maar dwars over de bladzijden las ze telkens de uitdrukking, die er toch niet stond: een vroom kwezeltje, een vroom kwezeltje. . . . Zo had tante haar moeder genoemd en wat had zij daarmee willen zeggen?

„O zeg, wat enig, dat Els ook bij de krans is. Daar had ik nog niet eens aan gedacht,” kirde Olga Warmenhoven.

„Dan kunnen we meteen die droom van een jurk bewonderen, waar Metha zo verliefd op was,” zei Barbara.

Els had wat stroef gegroet. Ze waren nog niet binnen, of ze hadden 't alweer over jurken.

„Volgende maand ben ik jarig,” vertelde Barbara, „dan krijg ik een beeldige zalmkleurige jurk. Stel je voor, ma wilde eerst dat ik mijn crème jurk aan zou doen. Die heb ik al op vier partijtjes aan gehad.”

„Ontzettend,” zei Els, „hoe had je ma je dat verdriet aan kunnen doen?”

„Och, verdriet,” zei Barbara, „ik...”

„Els houdt je voor de mal,” zei Metha snibbig. „Omdat ze zelf 't liefst maar in een oude jurk rondloopt, gunt ze een ander ook geen leuke dingen.”

„Hè nee, nu niet kibbelen,” pruilde Olga op een aanstellerig pruiltoontje. „Laten we nu eerst wat Engels doen.”

„Moeder is nog niet uitgegaan,” waarschuwde Carry.

Els keek met grote, verwonderde ogen naar haar nichtje. Tante had het leerzaam gevonden, dat zij bij de krans was en nu deed de krans net, of tante er iets op tegen had.

Al spoedig begreep ze, hoe de vork in de steel zat. Carry, die voor 't tweede jaar in de klas zat, haalde haar oude Engelse themaschrift voor de dag en de drie kransleden schreven de gecorrigeerde thema's over op stukjes papier.

Metha, die bang was, dat Els wel eens zou kunnen klappen uit de school, stak ook haar het schrift toe.

„Hier Els, schrijf over, dan ben je ook zo klaar met je Engels.”

„Ik heb mijn thema al klaar,” zei Els. „Maar anders zou ik hem toch niet klakkeloos overgeschreven hebben.”

„Wat een heilig boontje,” kraaide Olga.

„Helemaal niet,” zei Els. „Maar als je later een repetitie krijgt, kom je te zitten met je werk. Dan heb je voor je thema's tien en voor je repetitie onvoldoende.”

„Wie dan leeft, wie dan zorgt,” zei Barbara, haar potlood opbergend. „En nu moet ik even dat leuke dopje van Olga oppassen. 'k Vind het een dotje gewoon, dat lichte stro met die blauwe keelbanden.”

Els stond op.

„'k Moet nog een paar brieven schrijven. Ik ga maar naar mijn eigen kamertje,” zei ze.

„Laat eerst je jurk dan even zien,” vroeg Olga.

„Metha wil hem wel even uit de kast halen,” zei Els.

Op haar kamertje schreef ze eerst aan tante Ans. Ze repte niet

van de nare dingen, die ze beleefd had.

Ook de brief aan vader was weer opgewekt. Ze wilde nu ook niet laten merken, dat ze het niet prettig vond hier.

Metha bracht haar het kopje thee met de bonbons, die Koos naar de meisjeskamer gebracht had.

„Zeg . . . eh . . . Els, je vertelt toch niets van vanmiddag aan moeder, hè?”

„Ik zal zeggen, dat ik heel wat Engels heb geleerd en dat het dol gezellig was. Precies een mode-show.”

Metha bromde wat en Els schudde het hoofd. Ze vond het hele stelletje een troep aanstellerige, verwaande nuffen, maar een klikspaan was ze niet.

12. ELSJE KRIJGT EEN LACHBUI EN MAAKT KENNIS MET HET „SIJSJE”

Tussen Metha en Carry in stapte Elsje naar school. De zusjes babbelden honderd uit, maar Elsje zei niet veel. Ze dacht aan de afspraak met Grietje Mulder, die niet door had kunnen gaan.

Zou Griet boos op haar zijn? Zou ze begrijpen, dat ze niet weg had gekund?

„Zou het „Sijsje” vandaag beter zijn?” vroeg Metha opeens.

„Wie is het Sijsje?” vroeg Elsje verwonderd.

„De juffrouw van zangles,” vertelde Carry. „Ze is al een paar weken ziek en daarom hadden we zangles van juffrouw Heutink.”

„Waarom noemen jullie haar zo?”

„Omdat ze zangles geeft natuurlijk.”

Metha gaf achter Elsje's rug een knipoogje naar Carry.

„Ja, en ook omdat het zo'n schat van een meisje is,” zei ze toen.

„Leuk jong met blonde krullen.”

„En zo lang en slank,” knikte Carry.

„Dan hoop ik maar, dat ze vandaag terug is,” zei Elsje, die nieuwsgierig was geworden. „Is ze streng?”

„Ja, streng is ze wel,” zei Metha, „maar dat vinden we niets erg, omdat ze zo'n leuke juffrouw is om te zien. We zijn allemaal jaloers op de aardige dingen, die ze altijd aan heeft.”

„Hè bah, jullie beginnen altijd weer over jurken,” zei Els. „Vertel me liever nog iets meer van haar zelf.”

„Je zult haar wel zien,” zei Carry met een nauwelijks bedwongen lachje in haar stem.

Het was niet zo erg gezellig die morgen op school. Het rekenen was zo saai. Hè, al die nare breuken. 't Wemelde voor je ogen. Els keek eens opzij naar Griet. Ze had geen woord met haar kunnen wisselen voor schooltijd. Griet was binnengekomen, toen

juffrouw Heutink al begonnen was. Ze had juffrouw Heutink iets in 't oor gefluisterd en toen had ze geen standje gekregen voor haar te laat komen. Tussen de reken- en zangles wilde Els over de afspraak beginnen, maar Griet zat op het uiterste puntje van de bank geschoven. Ze hield haar vingers in de oren gestopt en deed of ze ijverig studeerde.

Mistroostig zat Els onderuit gezakt in haar bank. Metha en Carry zaten naar haar te kijken en smoesden en giechelden tegen de meisjes om hen heen. Dan riep Metha: „Els, 't Sijsje is weer beter, hoor.”

Met gespannen aandacht keek Els naar de deur. Zou zij die juffrouw net zo aardig vinden als haar nichtjes, of. . . . ?

Toen gebeurde er iets verschrikkelijks.

De deur ging open en een klein gedrongen figuurtje stapte binnen. Zonder bepaald een bochel te hebben, waren haar schouders toch erg hoog.

En toen kon Elsje zich niet beheersen. Ze schoot in zo'n vreselijke lachbui, dat ze niet meer tot bedaren kon komen.

Juffrouw De Wijs hoestte even en streek de sluike haren naar achteren. Dan friemelde ze even aan het dotje achter op haar hoofd en keek naar het onbekende gezichtje, dat zenuwachtig hikkend niet tot stilte kon komen.

„Ik geloof, dat we er een vrolijke Frans bijgekregen hebben,” zei ze zacht.

Metha en Carry, die bang waren, dat de juffrouw de oorzaak van Elsje's lachbui zou willen uitvinden, keken angstig naar hun nichtje.

Toen maakte Griet Mulder een einde aan Elsje's luidruchtigheid. Ze gaf haar een flinke duw met de elleboog in de zij en fluisterde half hardop: „Flauw wicht, gedraag je behoorlijk en stel je niet zo aan.”

Elsje's lachen brak plotseling af. Met een vuurrode kleur keek ze

op haar bank. Tranen kwamen haar in de ogen van schaamte en vernedering.

Juffrouw De Wijs liep op haar toe.

„Hoe heet jij, kleintje?”

Elsje zweeg en Metha antwoordde voor haar: „Zij is mijn nichtje, juf. Ze heet Elsje van Hasselt.”

De juffrouw streek even over haar donkerrode krullen en zei: „Aha . . . nu begrijp ik het.”

Metha en Carry schrokken. Wát begreep de juffrouw nu? Er was geen tijd om daar achter te komen. Juffrouw De Wijs klopte Els op de schouder en vroeg haar, of ze na schooltijd even wilde blijven zitten.

Toen begon de zangles. Els deed moeite om de oefeningen mee te zingen. Ze had een helder stemmetje, maar nu was het of er een brok in haar keel zat.

Griet zat met de rug naar haar toe. O, die had natuurlijk gedacht, dat ze de juffrouw zo maar midden in haar gezicht uit had zitten lachen.

„Heb je dat dan niet gedaan?” fluisterde een inwendig stemmetje.

't Had er veel op geleken en misschien zou de juffrouw dat ook denken, maar zo was 't toch eigenlijk niet. Metha en Carry hadden haar voor de mal gehouden en dat zou ze tegen Griet zeggen ook.

Tingeling.

De schoolbel. . . . de schooltijd was geëindigd.

Metha liep langs haar bank en fluisterde Elsje nog vlug in 't oor:

„Je verraadt ons niet, hoor.”

Griet liep weg zonder haar gedag te zeggen. Elsje bleef alleen achter in de lege klas. Met gebogen hoofd stond ze aan haar tas te friemelen, toen juffrouw De Wijs naast haar op de bank wipte.

„Zo,” zei ze zacht, „dan zijn we even groot. Wat heb jij een prachtig haar.”

Elsje, die een standje verwacht had, keek op.

Een paar heldere, grijze ogen hielden de hare gevangen en de lieve stem vervolgde: „Maar ik heb je niet hier gehouden om je dat te vertellen, hoor. Ik wilde je alleen iets vertellen, dat je erg prettig zult vinden. . . . Ik heb jouw moeder vroeger nog les gegeven. Je gezichtje kwam me zo bekend voor en je haren. . . . Je moeder had precies zulk haar als jij, maar ze heette anders, ze heette. . . .”

„Aletta,” zei Elsje, „zo heet ik eigenlijk ook.”

„Ja, Aletta Robijn, zo heette ze. Thuis heb ik vast nog wel een schoolportret, waar ze op staat. Misschien kom je nog wel eens een keer bij me en dan zal ik je haar laten zien. Blijf je voorgoed hier in Den Haag wonen?”

„Zolang vader op reis is, juffrouw en dat duurt wel een hele tijd.”

„Prachtig! Ik denk, dat we erg goede vriendinnen zullen worden, Els. En ga nu maar gauw naar huis, anders zijn je nichtjes weg.”

„Zeg Els, wat zei ze? Wat heb je voor strafwerk gekregen?”

Metha, die op de gang had staan wachten, hielp Els in haar manteltje. In de mouw bleef Els steken. Neen maar, de juf had over die lachbui helemaal niets gezegd. En zij had er ook niet meer aan gedacht. Ja, en ze durfde nu ook niet teruggaan.

„Heb je niets van ons verklapt, Els?” bleef Metha aanhouden.

„Wees maar gerust, hoor,” snauwde Els boos, omdat juffrouw De Wijs nu natuurlijk nog steeds dacht, dat zij haar zonder meer uitgelachen had.

Buiten de school zag Els in de verte Griet lopen. Zonder de nichtjes opheldering te geven, holde ze haar buurmeisje achterna.

„Griet, Griet, hoor eens.”

Griet bleef staan en keerde zich met een nors gezicht om.

„Ja, wat is er?”

Els stak vertrouwelijk haar arm door die van Griet en zei: „Heb je gistermiddag lang op me gewacht? Ik moest. . . .”

Griet liet haar niet uitspreken.

„O kind, ik wist allang, dat er gistermiddag krans was bij jullie en dat je daarom liever thuis wilde blijven.”

Els trok haar arm terug en snauwde:

„O, als je dat denkt, is 't al goed. Ik wil niet eens een vriendinnetje hebben, dat zo gauw op haar teentjes getrapt is. Vanmorgen stelde je je ook al zo aan onder de les van juffrouw De Wijs.”

Griet keek haar minachtend aan.

„Durf je daar nog over te beginnen? Ik zou wel eens willen weten, wie zich aangesteld heeft onder de les. Als ik jou was, zou ik juffrouw De Wijs niet meer onder de ogen durven komen. Bonjour.”

Elsje bleef staan. Metha en Carry haalden haar in.

„Wat had dat kind van Mulder?”

„Niets,” snauwde Elsje. „Dat gaat jullie geen steek aan.”

Op een holletje liep ze weg. Metha en Carry volgden.

Als ze niets van school verklapte, kon het hun weinig schelen of ze met hen meeging of niet, al waren ze erg nieuwsgierig wat het Sijsje en Griet Mulder op hun hart hadden.

Els liep regelrecht door naar haar kamer. Ze smeed haar schooltas in een hoek en ging met muts op en mantel aan op bed zitten. Ze voelde zich ellendig, verdrietig en eenzaam. Er was hier nu ook niemand, die haar begreep. Iedereen had het land aan haar.

Alleen juffrouw De Wijs niet, maar tegen haar was zij juist zo onaardig geweest.

Hoe zou ze dat ooit weer goed kunnen maken?

13. ELSJE KRIJGT STRAF VOOR EEN GOEDE DAAD

Het regende pijpestelen. Elsje stond tussen de meisjes in op de stoep van de school en keek naar de dreigende lucht.

Niemand had een regenjas of paraplu bij zich; het was 's morgens ook zulk stralend zomerweer geweest.

„Els, kijk eens, de auto van je oom. Jij wordt gehaald, dan hoef je dus niet langer te wachten.”

Els keek in de richting van de klas.

„Metha en Carry moeten immers hun Franse thema's overschrijven,” zei ze dan. „Nu moet ik wel wachten tot ze klaar zijn.”

Daar kwam uit de onderwijzeressenkamer de kleine gestalte van juffrouw De Wijs. Over de hoofden der kinderen heen keek zij naar buiten. Dan trok ze haar dunne zomermantel wat dichtter om zich heen en zei: „Ja, 'k moet er toch maar door. Over een kwartiertje moet ik thuis weer les geven.”

Maar Elsje liep op haar toe.

„Juffrouw De Wijs, mijn auto. . . . de auto van mijn oom, wacht, dan zal ik vragen, of de chauffeur u even thuisbrengt.”

„Nee maar Elsje, het zou prachtig zijn als dat kon, maar je nichtjes dan?”

„Die moeten schoolblijven, juffrouw.”

„Nu, graag dan.”

Els wipte naar buiten en vloog op een holletje naar de auto. Ze vroeg wat aan de chauffeur. Deze knikte en wenkte toen juffrouw De Wijs.

„Gerrit wil u best even thuisbrengen, juf. Vindt u goed, dat ik ook meerijd? Dat doe ik liever dan in de gang staan wachten.”

Juffrouw De Wijs leunde behaaglijk in de zachte kussens. Hè, heerlijk, om zo je adres maar op te kunnen geven en dan naar huis gereden te worden. Els keek blij naar haar. Ze vond het zo

heerlijk om iets voor juffrouw De Wijs te kunnen doen.

O, ze waren erg goede maatjes en Els hunkerde altijd naar de zanglessen, maar er was toch altijd nog dat nare van die eerste les, waar ze nooit meer over had durven reppen.

„Ik ben er, Els.”

Juffrouw De Wijs gaf de chauffeur een fooi en kneep Elsje in haar wang.

„’t Was erg fijn, hoor lieverd. Dank je wel.”

Elsje keek, terwijl de auto draaide, naar het huis, waarin de juffrouw verdwenen was. Het was erg groot, maar zag er toch niet zo erg deftig uit. Het zag er kaal en verveloot uit en voor een raam beneden stond een witte kaart, waarop stond: Kamers te huur.

„Nu maar gauw weer naar school, Gerrit,” zei Els. „Metha en Carry zullen hun werk nu wel af hebben.”

O, wat schrok Els toen ze bij de school terugkwamen. Ja, de nichtjes waren werkelijk klaar. Ze stonden met de andere meisjes in de gang te wachten en stormden op de auto af, zodra deze voorreed.

De chauffeur wilde het portier voor hen openen, maar Metha was hem al voor.

„Zeg Gerrit, ben je helemaal niet goed wijs om ons zo te laten wachten? Je bent toch zeker geen taxi-chauffeur?”

„Ik heb hem gevraagd juffrouw De Wijs thuis te brengen. ’t Regende dat ’t goot.”

„Kind, je bent stapel,” zei Carry, die nu ook ingestapt was.

„Stel je voor, dat Gerrit iedereen naar huis moest brengen, die anders nat werd.”

„Jullie waren toch niet klaar,” zei Els.

„O nee?” vroeg Metha. „We kwamen anders net op tijd om de auto met jullie weg te zien rijden. We hebben minstens tien minuten gewacht.”

„O verschrikkelijk,” spotte Elsje.

„'t Is jouw auto toch zeker niet?” snauwde Metha.

Gerrit zei niet veel, hij draaide de auto en reed met zijn sputterend vrachtje naar huis.

Bij een druk verkeerspunt moest hij even wachten en toen hoorde hij Els zeggen: „Neen, 't is mijn auto ook niet. Veel geluk er mee.”

Ze deed het portier open en was er uit gewipt, voor iemand haar tegen had kunnen houden.

Verschrikt keken de zusjes haar na. Ze moest nog wel tien minuten lopen, eer ze thuis was en de regen was nog niets minder geworden. Haar witte mantel en muts konden niet tegen de regen.

„Zal ik haar terughalen?” vroeg Gerrit.

Metha haalde de neus op.

„Ja zeker, we zullen de freule nog nalopen ook. Laat ze gaan als ze niet mee wil rijden. Wij waren in ons recht en dat zal moeder ook vinden. Per slot van rekening wordt de auto niet gestuurd om de hele school thuis te brengen.”

Elsje slenterde op haar gemak naar huis. De regen doorweekte haar in een ommezien. Het water droop van de takken op haar neer en een spetterende dakgoot goot een venijnige, smoezelige straal water op haar witte viltmuts. Maar het kon haar niets schelen. Altijd hadden die nare spoken wat op haar aan te merken.

Toen ze de tuin instapte, kwam Koos haar tegemoet met een paraplu.

„Foei toch, Els, wat heb je nu gedaan? Mevrouw is erg boos op je. Kom maar gauw mee naar de keuken, dan kun je je natte spulletjes uittrekken.”

Els zei niets, maar terwijl Koos haar uit haar doorweekte mantel hielp, drupte langzaam een traan langs haar wangen.

„Foei toch, je blouse is ook nog nat. Hij plekt gewoon op je arm.



Trek maar uit, dan haal ik een wollen jumpertje voor je van boven.”

Toen Koos binnenkwam, had ze opeens zo’n medelijden met het kleine, schreiende meisje in haar onderjurk, dat ze naar haar toeging en haar gezichtje met de poedelnatte krullen tegen haar witte gesteven schort drukte.

„Huil maar eens uit, klein ding. Alles komt weer terecht, hoor.”

Toen stond daar opeens mevrouw Van Hasselt in de deuropening. Ze keek koel naar Koos en haar beschermeling en zei:

„Hoor eens, Koos, je moet niet net doen, alsof Els verongelikt wordt. Je begrijpt wel, dat we niet goed kunnen vinden, dat Els op haar eigen houtje de auto uitleent.”

Elsje hief haar betraande gezichtje naar haar tante.

„U.... vraagt..... mij.... niet eens...., w..wat.... er gebeurd..... is.”

„Ik hoef niets te onderzoeken,” snauwde tante. „Je hebt de auto uitgeleend en jij bènt uitgestapt onderweg. Is dat waar of niet?”

Elsje knikte.

„Daarom moet je voor straf een week lang op de meisjeskamer eten.”

Koos bracht hoofdschuddend het kind naar boven. Je mocht je mevrouw niet tegenspreken, anders....

Ze mocht die kleine Els honderdmaal liever dan die twee nuffen hier.

14. OOM HEEFT MEELIJ MET ELSJE

Ofoei, Elzekind, wat laat jij mij schrikken.”
Oom, die na zijn middag-spreekuur een luchtje schepte in de tuin, bleef staan bij de kleine ineengedoken gestalte van zijn nichtje.

„Ik zit mijn natuurkunde te leren, oom.”

De dokter lachte en trok zijn nichtje aan haar schouders over-eind.

„Al te veel ijver is ook niet goed hoor, bleekneusje. De vrije Woensdagmiddag is er voor je eigen plezier.”

„Ik weet toch niet goed, wat ik anders doen moet,” zei Elsje wat lusteloos.

De dokter keek ontstemd naar het bleke, mistroostige gezichtje. Dat kleine ding werd hoe langer hoe stiller in zijn huis. Als dat zo doorging, zou zijn broer nog maar een schim vinden van zijn vrolijke, speelse dochtertje.

Zonder nog verder naar Els om te kijken, stapte hij met een boos gezicht de serre binnen, waar zijn vrouw zat te handwerken.

„Waarom blijven Metha en Carry nu niet eens bij Els?”

„Ze zijn de stad ingegaan.”

„Waarom nemen ze Els dan niet mee?”

Mevrouw haalde de schouders op.

„Ze hebben over een poosje een fuifje bij Olga Warmenhoven en nu wilden ze in de Bijenkorf een zijden tasje kopen.”

„Dacht je dan, dat dat kleine ding daar in de tuin ook niet eens graag zo'n snuisterijtje zou willen uitzoeken?”

Mevrouw haalde weer haar schouders op.

„Elsje geeft niet veel om zulk soort dingen.”

De dokter liep de tuin weer in en nam Elsje bij de hand. „Ik heb een fijn plannetje. Ik ga nu patiënten rijden en ik neem jou mee tot de stad. Bij de Bijenkorf zet ik je af. Dan geef ik je een gulden en dan dwaal jij de Bijenkorf in, daar koop je wat



leuks voor jezelf, een snoer kralen of een broche of je eet je buik vol aan gebakjes. Je zoekt je nichtjes op en je hebt een prettige middag. Afgesproken?”

Elsje knikte. Ze vond het wel een prettig idee als een grote dame te mogen winkelen.

Ze haalde haar muts en witte manteltje, dat weer uitgestoomd

was en wipte achter haar oom de auto in. Deze chauffeerde zelf. Enig vond Els dat manoeuvreren door de drukke straten.

„Zal ik bij u blijven, oom en op u wachten, als u bij de patiënten is?”

„Geen sprake van,” zei de dokter. „Dat ellenlange wachten in die warme auto zou je erg gauw vervelen. Zoek maar liever je nichtjes op.”

Elsje keek de auto na, toen hij wegsnorde. Oom kon wel erg aardig tegen haar zijn, maar meestal keek hij over haar heen. Hij had het altijd zo druk en zijn patiënten legden zo helemaal beslag op hem.

Zij dwaalde de Bijenkorf in. Maar ze was niet van plan zo erg gauw naar haar nichtjes te zoeken. Eerst zou ze overal eens gaan kijken, of ze niets leuks zag, wat ze erg graag zou willen hebben. Ze zocht bij de snuisterijen. Zou ze zo'n armbandje kopen? Och, maar armbanden verloor je toch altijd maar weer. Wacht, zo'n leuk klein hondje om op je mantel te spelden was wel leuk. Dat leek op Flush met zijn stompstaartje. Flush, die al die tijd bij de tuinman van 't ziekenhuis moest bivakkeren. Zou hij blij zijn als hij haar weer terugzag? En hoelang zou dat nog duren? „Wenst u iets, jongedame?”

Els keerde met een schok tot de werkelijkheid terug.

„Zo'n hondje. . . .,” zei ze.

De juffrouw spelde haar het beestje op de revers van haar mantel en Els betaalde aan de kassa. Dan dwaalde ze verder door het grote warenhuis. Wat zou ze nu nog meer kopen?

Vlak naast haar stond een eenvoudig vrouwtje met een zwart wollen mutsje. Die scheen ook niet te weten, wat ze kopen moest, want ze klampte een winkeljuffrouw aan en zei: „Och juffie, ik mot wat meeneme voor een ziek kind. Kan u me nou niet is op een idee helpe?”

Het was een aardige verkoopster en ze hielp het oude moedertje handig terecht.

„Wat denkt u van een flesje eau de cologne, of een fles vruchten?”

„Ik heb maar tachtig cent,” zei het vrouwtje.

„Dat komt prachtig uit. Zo'n fles vruchten kost vijf en zeventig cent, de fles inbegrepen.”

Elsje keek toe hoe de fles ingepakt werd. Leuk die groene en rode vruchtjes tussen de gele ananas. Het kind, dat die vruchten kreeg, zou er erg blij mee zijn. Had zij ook maar iemand om zo'n fles aan te geven.

Oom...? Ze glimlachte. Oom at iedere middag vers fruit en compôte net zoveel als hij maar hebben wilde. Ineens kreeg ze een idee, waar ze een kleur van kreeg. Ze zou zo'n flesje kopen voor juffrouw De Wijs.

Zonder verder na te denken kocht ze bij de juffrouw eenzelfde fles. Als juffrouw De Wijs die vruchten van haar kreeg, zou ze wel begrijpen, dat Els erge spijt had van die lachbui van de allereerste les. Nooit had ze er meer over durven beginnen.

Maar hoe zou ze die fles ooit aan de juffrouw durven geven? Niemand gaf maar zo een cadeautje.

Zou ze het stilletjes in de lessenaar stoppen? Ja, maar dan zou de klasse-onderwijzeres stellig denken, dat het voor haar was. Neen, dat ging niet. Maar... als ze 't zelf eens bracht? Vlug liep ze naar de uitgang. Gelukkig maar, dat de nichtjes in geen velden of wegen te bekennen waren. Zij zouden hiervan niets mogen weten en ze zou de fles thuis op een plekje verbergen tot ze hem geven kon.

Maar waarom zou ze hem nu niet meteen aan de juffrouw gaan brengen? Zij had haar toch zelf gezegd, dat Elsje misschien nog wel eens bij haar zou komen?

Maar waar woonde de juf ook alweer? Ze probeerde zich de naam van de straat te herinneren, maar dit lukte haar niet.

Ten einde raad liep ze terug naar de juffrouw, van wie ze de fles gekocht had.

„Weet u misschien juffrouw De Wijs te wonen?” vroeg ze.

De verkoopster lachte en zei: „Nee, jongedame, maar zullen we samen eens in 't adresboek gaan zoeken?”

Och, wat waren er in Den Haag veel mensen, die De Wijs heetten. Elsje zag, dat de vinger van de juffrouw bij een hele rits namen weifelde.

„C. de Wijs, zanglerares,” noemde de juffrouw op.

„Ja,” juichte Elsje zo hard, dat de mensen glimlachend naar haar keken.

De verkoopster nam een papiertje en tekende voor Elsje uit, hoe ze moest lopen om bij juffrouw De Wijs te komen. 't Was heel gemakkelijk te vinden. Al maar rechtuit lopen, dan linksaf en dan weer rechtsaf slaan en dan op nummer zestien.

Elsje bedankte de juffrouw en stapte weg. Ja, zo eenvoudig als op het briefje was het toch weer niet. Ze moest nòg een keer de weg vragen aan een verkeersagent. Maar eindelijk kwam ze toch in de straat, waar ze moest zijn.

Ja, hier was het. Ze herkende de straat direct. Dit was nummer twee, daar vier. . . .

Ze stapte vlug door tot ze bij nummer zestien gekomen was.

15. EEN FIJNE MIDDAG

Neen maar Elsje, wat vind ik dat leuk.”
Het meisje, dat juist haar voet op de onderste trede van de grote stenen stoep had gezet, keek verrast om. Daar stond juffrouw De Wijs. Zij hield het boodschappenkarbiesje, dat ze droeg, lachend omhoog en zei:

„Ja Elsje, nu zie je me eens in mijn huiselijke bezigheden. Ik doe mijn eigen huishoudentje en omdat het dienstmeisje uit het pension ziek is, ben ik mijn boodschappen zelf wezen doen. Hoe heb je me zo gauw gevonden?”

Ze had de sleutel in het slot gestoken en vervolgde:

„Maar komaan, daar praten we straks nog wel eens over. Laten we eerst maar eens naar binnen gaan.”

Achter de juffrouw aan klom Elsje naar boven. Ze liep over een kale pluche loper en de trap zag er verveloos uit.

Nadat ze deze hoge trap opgeklommen waren, kwamen ze op een brede gang, waarop wel tien precies gelijke deuren uit kwamen. Voor de middelste hield juffrouw De Wijs stil.

„Ziezo Elzekind,” zei ze, de deur openend, „hier zijn we, waar we wezen moeten. Je zult zien, wat een leuke kamer ik heb.”

Elsje bleef midden in de grote kamer staan en keek nieuwsgierig in de rondte. Ja, gezellig was het hier wel, maar het was net een kamer van een heel, heel ouderwets plaatje.

Stoelen met hoge leuning van kruisjes-borduurwerk en een zwarte ebbenhouten tafel en een zwart tafeltje, versierd met koperen kettinkjes.

Juffrouw De Wijs schoof een van de grote stoelen heel dicht bij het raam.

„Ziezo Els, en nu ga ik in mijn keukentje aan 't eind van de gang twee heerlijke glazen limonade klaarmaken.”

Toen de juffrouw weg was, dacht Elsje ineens aan het cadeautje,



dat ze had meegebracht. Ze pakte de fles uit en zette hem op tafel.

Toen juffrouw De Wijs weer binnenkwam, keek ze met grote ogen naar de tafel.

„Nee maar kindje, wat is dat nu?”

„Voor u.... om op te eten....,” stamelde Elsje.

Toen gebeurde er iets, wat Elsje niet verwacht had. De juffrouw kwam naar haar toe en nam Elsje's hoofd tussen haar handen.

„Jij lieve kleine meid,” zei ze zacht.

En toen . . . toen kon Elsje opeens haar tranen niet meer inhouden. Ze duwde haar hoofd tegen de schouder van de juffrouw en begon zo erg bedroefd te huilen, dat juf verwonderd haar hoofd schudde.

Maar zij vroeg niets en zei ook niet veel. O, ze kon het verdriet van het kleine meisje zo goed begrijpen. Had zij zichzelf ook niet vaak zo eenzaam gevoeld? Ze liet haar uitsnikken tegen haar schouder.

Toen Elsje wat bedaard was, liet ze haar wat drinken.

„Zo,” zei ze, „en vertel me nu eerst eens, hoe laat je weer thuis moet zijn, dan kunnen we daarnaar onze plannen inrichten.”

Elsje schrok van die vraag.

„Niemand weet waar ik ben, juffrouw.”

„Ben je dan weggelopen?” vroeg de juffrouw verschrikt.

Het meisje schudde het hoofd en vertelde van het plannetje, dat oom voor haar bedacht had.

„Prachtig.”

Juffrouw De Wijs knikte en nam een boek met platen van de tafel.

„Bekijk deze platen eens, Els, dan ga ik nog even naar beneden. Misschien breng ik wel een heel prettige boodschap voor je mee.”

De juffrouw bleef heel lang weg en toch was ze het pension niet uit geweest. Ze had alleen maar een lang telefoongesprek met Elsje's tante gevoerd.

Toen zij weer bij Elsje terugkwam, straalde haar gezicht.

„Ik heb een leuke tijding voor je, Els. Je mag vanavond bij me blijven eten. Je oom komt je dan halen en voortaan mag je iedere Woensdagmiddag bij me komen, net zo lang als je het prettig vindt.”

„O juf”

Maar toen kwamen bij die kleine dwaze Els weer de waterlanders.

Juffrouw De Wijs schudde het hoofd.

„O foei, wat ben jij toch zenuwachtig, kleintje. Of huil je soms, omdat je hier moet blijven eten?”

Nu lachte Elsje toch door haar tranen heen.

„Zo mag ik het zien. Kleine meisjes behoren te lachen. Nu gaan we eerst het album bekijken, waar de oude schoolportretten in zitten.”

Elsje schaterde van de lach bij die eerste portretten. O, die kleine meisjes zagen er ook zo wonderlijk uit met die hoge rijgschoentjes en die grote sjerpen om.

„Ja, lach jij maar. Die meisjes vonden, dat ze erg netjes waren. Kijk, dit is de klas, waar je moeder in zat. Zoek haar nu maar eens.”

Elsje's vingertje gleed langzaam langs al de verbleekte figuurtjes. Maar ze schudde haar hoofd. Ze kon niemand vinden, die op de portretten van moeder geleek.

„Kijk, dit is ze,” wees de juffrouw. „Zie je dat haar gezichtje een beetje boos staat? O, ik weet het nog als de dag van gisteren. Telkens als de fotograaf af wilde drukken, schoot ze in de lach. En toen kreeg ze toch zo'n standje van de directrice! 't Was een echte lachebek, die moeder van jou, maar met een hartje van goud. — Zie je dit meisje zitten? Ze was lam en kon geen stap lopen. En jouw moeder ging bijna al haar vrije tijd naar haar toe.”

„Was moeder een vroom kwezeltje?”

Even trok er een glimlach over het gezicht van juffrouw De Wijs. Dan vroeg ze verwonderd:

„Maar kindje, hoe kom je aan dat woord? Vind je soms, dat alle kleine meisjes, die hartelijk en lief zijn, vrome kwezeltjes moeten zijn?”

Elsje schudde het hoofd.

„Tante heeft dat gezegd.”

„Tegen jou?”

„Nee juffrouw, ik heb gehoord, dat tante mij een vroom kwezeltje noemde. Ze zei, dat ik misschien net zo zou worden als moeder en ze noemde me zo . . . omdat ik . . . omdat ik zo heel lang mijn ogen dicht houd voor we gaan eten.”

„Zeg je dan zo'n lang gebed op?”

Elsje's gezicht betrok. Haar ogen werden hard en koud.

„Ik houd mijn ogen zo lang dicht, omdat ik daar Metha en Carry mee plaag. Ze hebben er eens iets van gezegd, toen ik pas bij hen was.”

Nu keek juffrouw De Wijs ook heel ernstig.

„Maar Elsje, wanneer je tot de Here Jezus spreekt, mag je hart toch niet onderwijl bezig zijn met wraakgedachten tegenover anderen?”

Ze keek diep in Elsje's niet begripende ogen.

„Enfin, daar komen we later nog wel eens op terug. Laat ik je nu maar antwoord geven op de vraag, of je moeder een vroom kwezeltje was. — Neen Elsje, die uitdrukking „vroom kwezeltje” paste niet bij je moeder. Zij was een hartelijk, lief kind, dat heus wel van een pretje hield. Maar weet je, waar haar vroomheid in bestond? Ze had de Here Jezus lief en ze liet dat werkelijk in haar leven uitkomen.”

Elsje keek de juffrouw peinzend aan.

De Here Jezus liefhebben? O, ze had wel eens van die naam gehoord, maar hoe kon je houden van iemand, die je helemaal vreemd was?

„Ging moeder naar de Hemel, omdat ze altijd zo lief voor anderen was?”

De juffrouw schudde het hoofd.

„Neen Elsje, niemand komt daar door zijn eigen braafheid. De Here Jezus was Gods Zoon. Hij kwam op aarde, omdat Hij het mogelijk wilde maken, dat wij met Zijn Vader verzoend zouden

worden. Heb je daar nooit van gehoord?"

Het meisje schudde het hoofd.

Juffrouw De Wijs was opgestaan en haalde een tafelkleed voor de dag van vrolijk geruit Brabants bont.

„Nu gaan we eerst eten, Els. Maar iedere Woensdag als je hier komt, zal ik je wat vertellen van de Here Jezus.”

Els knikte en gleed uit de grote fauteuil.

„Bekijk alle dingen in de kamer maar eens,” zei de juf. Elsje liet zich dat geen tweemaal zeggen. Ze dreutelde naar de piano en sloeg een paar toetsen aan.

„Straks zal ik wat voor je spelen en zingen,” beloofde de gastvrouw.

Toen nestelde Els zich op een grote oude canapé, waarop ze bijna niet terug te vinden was en keek van daar naar de bedrijvigheid van de juffrouw.

Op het bonte linnen stond nu een tinnen kan vol margrietten. Het servies bestond uit vrolijk gebloemd aardewerk.

Juffrouw De Wijs schoof de tafel voor 't raam en gaf een rukje aan de jaloeziën. Nu kon de zon door de uitgetrokken latten schijnen. De rode geraniums in de vensterbank vlamden op in het heldere licht en het hoekje vlak voor het raam werd overgoten met zonlicht.

„Hè wat gezellig,” zuchtte Elsje, en ze ging maar vast aan tafel zitten.

„Zo Elsje, hier heb je nog een beker melk en tast nu maar flink toe. Wat wil je graag op je boterham? Abrikozenjam of witte muisjes of wil je eerst een beschuit eten?”

Elsje weifelde tussen al die heerlijkheden en wees naar de verrukkelijke goudkleurige jam.

„Goed, maar eerst bidden, hè Elsje?”

Zij sloot de ogen en wilde haar oude gebedje opzeggen, maar toen begon de juffrouw hardop te bidden. Ze vroeg of de Here dit brood wilde zegenen en of Hij hen dankbaar wilde stemmen

voor de dingen, die zij uit Zijn hand mochten ontvangen. Toen de juf „amen” zei, keek Elsje op. Ze had een kleur gekregen. Alles was zo vreemd voor haar.

„En nu gaan we kijken, wie de meeste boterhammen eet, hoor!” Het werd een gezellige maaltijd en de afwaspartij daarna was minstens even leuk. Elsje mocht mee naar de keuken en ze mocht helpen afdrogen.

„Nu zal ik wel haast gehaald worden,” zuchtte ze, toen ze weer in de kamer terug waren.

„Ik denk het ook. Ga maar voor 't raam zitten, dan kun je zien, of de auto komt en dan zal ik wat zingen en spelen.”

Door de ramen, waarvan de jaloezieën nu hoog opgetrokken waren, keek Elsje naar buiten.

De kleine figuur aan de piano bladerde wat in de muziek, dan zette haar lieve, zachte stem in . . .

„Blijf met mij, Heer,
Als 't zonlicht niet meer straalt.
Blijf met mij, Heer,
Als straks de avond daalt.
Als vrienden henengaan in stormgetij,
Blijf Gij ter hulp gereed,
O, blijf met mij.

Hoewel Elsje de woorden niet helemaal kon begrijpen, kwam ze toch erg onder de indruk.

„Wat mooi was dat. Zingt u nog meer?”

Toet-toe-toet, waarschuwde buiten de claxon.

Elsje werd gauw in haar manteltje geholpen en juffrouw De Wijs liep mee naar beneden. Onder aan de trap keerde Elsje zich nog eens om.

„Ik heb een fijne middag gehad, juf. Hartelijk bedankt en . . . en”

„Wilde je me nog iets zeggen?”

„En toen.... die eerste keer.... weet u wel op school?.... Toen was ik een naar spook.”

„Daar praten we niet meer over.”

Dokter Van Hasselt, die zelf chauffeerde, hield het portier voor zijn nichtje open en zei: „Zo bleekneusje, wil de juffrouw proberen jou weer wat op te kalefateren?”

Verwonderd keek Elsje naar haar onderwijzeres. Zij kon ook niet weten wat deze allemaal door de telefoon besproken had met haar tante.

Juffrouw De Wijs knikte.

„Elsje mag net zo vaak bij me komen 's Woensdagsmiddags tot het haar verveelt.”

„Dat gebeurt nooit,” riep Elsje.

Toen de deftige auto aanzette, bleef de juffrouw het kleine figuurtje nastaren.

„Kleine, lieve meid,” fluisterde ze. „Ja, ik zal wat zon in jouw eenzame leventje trachten te brengen. Ik hoop, dat de Heiland mij wil gebruiken om haar als haar moeder een schaapje te maken van Zijn kudde.”

16. EEN ONVERWACHTE VERRASSING

Juffrouw Huvet, mag Elsje van Hasselt even met mij meegaan?"

Midden onder de aardrijkskundefles werd Elsje weggeroepen door de directrice. Met een kleur als vuur volgde zij haar naar de gang.

„Wat kijk je verschrikt, kleine meid. Er is geen reden om bang te zijn, hoor. Er wacht iemand beneden in de gang, die erg graag zou hebben, dat je vanmiddag vrijaf kreeg om met haar uit te gaan.“

Elsje kon niet gauw genoeg naar beneden komen.

„O . . . tante Ans.“

„Kalm aan, kindje. Wat zie ik nu, waterlanders?“

Woef — woef — woef

Flush, die met tante meegekomen was, vond dat het tijd werd, dat het kleine vrouwtje ook eens naar hem keek. Elsje lachte en hilde van blijde verrassing en knuffelde Flush en liet zich knuffelen door haar tante.

Maar toen de kleine hond bleef blaffen, kwam de directrice en zei:

„Vlug naar buiten, Elsje. Alle klassen zijn in rep en roer door dat onverwachte concert.“

„O tante Ans, wat heerlijk. Weet tante al, dat u er bent?“

Tante Ans knikte.

„Ja, tante weet er van. Maar we gaan toch niet naar de Laan van Meerdervoort. ⁵ Is zulk prachtig weer en we gaan fijn naar Scheveningen. Daar blijven we de hele middag. Vanavond moet ik weer terug met Flush.“

„Wat leuk, dat u hem meegebracht hebt.“

„Ja, dat mag je wel waarderen, hoor. Want o, wat is dat een kleine lastpost in de trein. Hij wilde de bagage van alle reizigers besnuffelen.“

In een taxi reden ze naar het strand. Hè, wat was het daar heerlijk.

Tante Ans huurde twee strandstoelen. Flush werd aan een poot van één der stoelen vastgebonden en ging liggen slapen.

„Mag ik even pootje baden, tante?”

„Kan dat hier?” vroeg deze. „Dan doe ik ook mee.”

Flush moest natuurlijk ook van de partij zijn. Hij kefte tegen de golven en apporteerde proppen papier, die Elsje in 't water gooide.

Maar toen 't zonnetje erg begon te branden, kropen ze weer in hun stoelen.

„En nu moet je me eerst eens alles van jezelf vertellen,” zei tante Ans. „Ik vind, dat je er lang zo blozend niet meer uitziet, als toen je bij ons was. Heb je 't hier wel prettig?”

Het nichtje vertelde van haar leven in Den Haag. Ze verzweeg de nare dingen. Tante Ans zou haar immers toch niet kunnen helpen!

Maar ze vertelde wel van juffrouw De Wijs. Tante moest toch weten, dat zij Elsje's moeder nog had gekend en hoeveel ze Elsje van haar verteld had.

„Zij vertelde me, dat moeder veel van de Here Jezus gehouden had.”

Hoorde tante Ans niet, wat Elsje zei? Ze wees haar op een troepje muzikanten, die al spelend dichterbij kwamen.

„Kijk Els, we krijgen een deuntje muziek.”

Els schaterde van de lach om Flush, die naar de wijde pijpen van de als Volendamers verklede muzikanten beet.

Toen de muziek verdwenen was, stond tante Ans op.

„Ziezo jongedame, nu gaan we proberen of we een restaurant kunnen vinden, waar Flush ook een hapje kan krijgen.”

Els, in gedachten verzonken, staarde naar de zee.

„Heila droomstertje, hoor je me niet?”

Elsje stond nu ook op en legde haar arm door die van haar tante.

„Tante Ans, houdt u veel van de Here Jezus?”

Tante kleurde en ontweek de vraag.

„Och, wat zal ik je zeggen, Els. Als je gezond bent, denk je niet over al die dingen na. Je moeder was nooit erg sterk en daarom liep ze nogal naar de kerk. Ik kan me best begrijpen, dat iemand, die voelt dat hij gaat sterven, zich ongerust maakt. Maar jij moet je nog geen muizenissen in je hoofd halen. Kom maar mee, dan doen we wie 't eerst bij de boulevard is.”

Flush sprong achter Els aan. Hijgend stonden ze even later boven aan de boulevard.

Het meisje was wat stil geworden na de woorden van tante Ans. Maar daar wist deze wel raad op. Ze bestelde allerlei heerlijke dingen voor Elsje en deze at zoals ze in geen dagen gegeten had.

Ze hadden nog een heerlijke middag aan 't strand, maar 's avonds gingen ze bijtijds naar huis. Tante Ans bracht Elsje naar de Laan van Meerdervoort. Daar bleef ze nog even met oom en tante babbelen en toen mocht Elsje haar nog mee weg gaan brengen naar de trein.

Flush jankte erg, toen hij weer in de trein gestopt werd. Els wuifde de trein zo lang na, tot hij niet meer te zien was. De traan, die ze wegveegde, had oom alleen gezien. Achter tante's rug kneep hij haar in de wang.

„Het duurt niet eens zo erg lang meer, Goudhaantje, dan ga je weer naar huis.”

Goudhaantje. . . . vaders naampje. . . . Een glimlach gleed over Elsje's wangen.

Ze mocht niet ondankbaar zijn. Nu had ze een fijne dag gehad en dan had ze immers juffrouw De Wijs en oom was zo lief.

„Heeft Elsje soms zin om mee te rijden naar een ver patiëntje?”
Zij knikte en toen tante uitgestapt was, kroop zij gezellig naast haar oom.

Door de drukke Haagse straten reden ze weer in de richting

van Scheveningen. Dwars door het dorp ging het de duinen in. Vlak bij een heel klein huisje hielden ze halt.

„Wacht hier maar even op me, Elsie.”

Els keek naar het raam van het huisje. De gordijnen waren heel ver weggeschoven en een klein meisje in een ledikant lag vlak voor het opengeschoven raam.

„Is dat meisje erg ziek, oom?”

„Ja Els, en ze heeft het dikwijls erg benauwd. Ik denk niet, dat we haar er doorheen halen. 't Is jammer, want 't is zo'n lief geduldig ding.”

Voor ze 't wist, deed Els de vraag: „Geloofst ze in de Here Jezus, oom?”

Deze lachte.

„Maar kleintje, ik ben geen dominee, hoor. Daar weet ik niets van.”

Els kleurde en had spijt, dat die vraag haar ontglipt was.

Als iemand ziek was en sterven ging, had hij de Here Jezus pas nodig, had tante Ans gezegd.

En andere mensen niet?

Ze moest het toch eens vragen aan juffrouw De Wijs.

17. ELSJE WORDT WEER GOEDE MAATJES MET GRIET

Hè, ik vind het niets leuk, dat ik volgende week niet bij u kan komen.³⁰

„Elsje op het pianokrukje hield wiegend met haar handen een knot breikatoen op voor juffrouw De Wijs.

„Volgende week Woensdag? O, wacht eens, dan is er de fuif van Olga. Nu kindje, dan zul je me best kunnen missen. Ik denk, dat je als een pauwtje zult pronken. Heb je een mooie jurk?“

Elsje klakte met de tong.

„En 't leukste is, dat Metha zo verschrikkelijk graag mijn jurk had willen hebben. Om haar te plagen heb ik deze gekozen.“
Juffrouw De Wijs schudde het hoofd.

„Hè foei, Els, wat een boze gedachten.“

„'t Zijn ook net zulke verwaande nuffen.“

„Niet zo vlug oordelen over anderen, Elzekind.“

Toen moest Elsje ineens denken aan het bezoek van tante Ans. Ze vertelde de juffrouw alles, wat ze die dag gedaan had en nog schaterde ze om de streken van de kleine Flush.

Toen ineens zei Elsje heel ernstig: „Ik heb met tante Ans ook over de Here Jezus gesproken, maar zij zegt, dat het goed is voor mensen die zwak zijn.“

Juffrouw De Wijs legde de opgerolde kluwen breikatoen weg en trok Elsje mee naar 't raam. Met de arm om haar heengeslagen, zei ze zacht:

„Heel veel mensen denken, Els, dat het pas tijd wordt om aan de Here Jezus te denken tegen dat je sterven gaat. Dat is een erg gevaarlijke gedachte, omdat niemand weet, wanneer zijn stervensuur slaat.“³¹

Zij wachtte even en dan vervolgde ze:

„Maar er is nog een andere reden, waarom je de Here Jezus moet zoeken, terwijl je nog jong bent. Is het niet veel mooier als

je hele leven van jongsaf aan Hem gewijd is? De Heiland heeft jonge mensen nodig in Zijn dienst, die tegen de zonde willen strijden en Zijn naam willen verkondigen aan hen, die die Naam niet kennen. Je hebt de Here Jezus net zo goed nodig om te leven als om te sterven."

Tingeling... tingeling.

Tweemaal luidde de bel.

„Iemand voor mij aan de voordeur," zei juffrouw De Wijs.

Zij verdween en kwam even later terug met een doos gebakjes.

„Een extra tractatie vanmiddag met het oog op de verrassing, die vanmiddag nog komt."

„De verrassing?" vroeg Elsje.

„Zal ik 't je dan maar zeggen? Griet Mulder komt ook om vier uur. Ze wilde hier wat muziek halen."

Els sprong op.

„Dan ga ik weg. Griet zal het niets leuk vinden, als ze mij hier vindt."

„Och kom, Grietje bemoeit zich met niemand van de meisjes op school, maar daarom is ze toch niet boos op je?"

„Ja juf, ze is wel boos op me. Toen er een bank vrij kwam, heeft ze gevraagd of ze weer alleen mocht zitten."

„Dacht je daarom, dat ze boos op je was?"

Els schudde het hoofd.

„Er is nog veel meer."

„Kun je 't mij niet vertellen, Els?"

Met neergeslagen ogen vertelde Elsje aan juffrouw De Wijs alles wat er gebeurd was, sedert die morgen, dat ze op school gekomen was.

De juffrouw dacht even na, dan zei ze zacht: „Vind je niet, dat je wel erg weinig geduld gehad hebt met Griet?"

„Griet was blij, dat ze eindelijk eens een vriendinnetje had," vervolgde zij, „en toen leek het door allerlei omstandigheden, of je een erg zelfzuchtig kind was. Griet sloot zich onmiddellijk

weer in zichzelf op. Jij had moeten proberen nog eens met haar te praten, toen haar boze bui gezakt was."

Tingeling.... tingeling, ging de bel weer.

„Daar zullen we Griet hebben, Els, wil je soms nog weggaan?"
Even later kwam Griet alleen binnen. Ze kreeg een erge kleur,



toen ze Els zag.

„Ben jij hier ook?"

Els liep vlug op Griet toe.

„Griet.... ik heb zo'n spijt van.... van.... je weet wel....

Ik kon heus niet helpen, dat ik er niet was.... En.... en....

ik wil zo graag weer goed met je worden."

Een gulle lach gleed over Griet's gezicht.

„Els, ik was een nare, driftige draak, hoor."

De juffrouw kwam binnen met thee.

„Zo, hebben jullie elkaar al begroet? 'k Moest jullie even laten wachten, want 't water wilde maar niet koken.”

De meisjes lachten. Ze begrepen wel, waarom 't water niet had willen koken.

De juffrouw was een echte schat.

Ze hadden een fijne middag met hun drietjes.

18. IEDERE DAG EEN GOEDE DAAD....

Tik-tak.... tik-tak....

Elsje keek naar het mooie, wit marmeren klokje, dat gezellig op haar nachtkastje stond te tikken.

Halfzeven en om zeven uur hoefde ze pas op. Ze ging op haar knieën liggen en duwde het kussen flink hoog op. Dan leunde ze er tegen aan en trok de deken hoog over haar opgetrokken knieën.

Heerlijk kon ze zo zitten. En tegenwoordig had ze weer allemaal fijne dingen om aan te denken.

Beneden hoorde ze het zachte zoemen van de stofzuiger. Daar was Koos dus al bezig. Die moest wel vroeg bij de hand zijn, want om acht uur begon het morgenspreekuur al.

Zou ze opstaan en Koos gaan helpen stoffen? Ze zou het zelf helemaal niet prettig vinden om uit haar heerlijke bedje te glippen, maar als je de Here Jezus werkelijk liefhad, dan moest je proberen dat in je leven uit te laten komen, had juffrouw De Wijs gezegd.

Alleen.... het was zo moeilijk iets te vinden om dat te tonen, want als ze nu Koos ging helpen, kreeg ze vast en zeker een standje van tante.

In het kamertje naast het hare hoorde ze onbedaarlijk geeuwen. Dat was Carry. Nu kreunde Metha en ze hoorde gegiechel. Carry was zeker bezig haar zusje wakker te schudden.

Even later hoorde ze Metha vragen: „Hoe laat is het? Moeten we er al uit?”

„Neen, nog niet, maar als je wakker bent, kunnen we wat praten over de fuif van Olga. 'k Wou, dat het maar vast morgenavond was.”

„Ja, 't zal wel leuk worden, alleen vind ik het helemaal niet leuk, dat ik alweer dat groene zijdje aan moet. Hè, als ik denk

aan die lichtblauwe van Elsje met dat witte dons. Wat zullen de anderen daar jaloers op zijn, zeg.”

„Als Koos jouw jurk opgeperst heeft, is hij schattig. Dat zwart fluwelen lint staat zo leuk op die gesmockte hals.”

Els, die het gesprek duidelijk had kunnen volgen, dacht er aan hoe ze juist deze jurk had genomen om Metha te plagen. Dat was wel erg lelijk van haar geweest.

Opeens kreeg ze een kleur van blijdschap. Want ze kon het nu weer goedmaken. Ze zou Metha zeggen, dat ze haar jurk wel mocht lenen. Dan ging zij wel in de groene van haar nichtje of ze trok haar Zondagse aan.

Ze kreeg zin om haar plannetje direct uit te voeren. Ze zou de jurk uit de kast halen en hem als een verrassing aan Metha brengen. 't Was prettig om een goede daad te doen.

Neuriënd liep ze naar de meisjeskamer, waar haar jurken hingen. Leuk gezicht, al die verschillende kleurtjes. Maar waar was de jurk nu, die ze zocht?

Och, dat was waar ook. Tante had hem in de kast op de gang gehangen, omdat het dons tussen de andere jurken zou pletten. Ze deed de gangdeur open en liep naar de kast.

Daar ging de deur van tante's kamer open en zij kwam naar buiten in een bonte peignoir met helgekleurde bloemen.

„Héla Els, wat zoek je daar al zo vroeg?”

Als altijd was Elsje wat verlegen tegenover haar tante.

Ze stotterde:

„Ik. . . ik. . . Metha mag morgenavond mijn jurk aan naar Olga's feest. Ik wilde hem aan Metha brengen om te zien of hij haar past.”

Tante's gezicht betrok.

„Wat is dat weer voor onzin,” snauwde ze. „Metha heeft zelf jurken genoeg. En hoe wou jij dan gaan?”

„In mijn Zondagse. . . ofzo,” stotterde Elsje.

„Ik begrijp niet, hoe Metha op het idee komt.”

Maar toen tante een paar stappen in de richting van Metha's slaapkamer deed, vervolgde Elsje vlug: „Ze vroeg er niet om, ze weet er niets van. Ik heb gehoord, dat ze haar nood klaagde tegen Carry over de oude groene jurk.”

Mevrouw Van Hasselt wond zich nog meer op.

„Die oude.... die oude.... 't Lijkt wel of Metha in lompen naar die fuif gaat. Hoor eens, kind, als 't nodig was, dat Metha een jurk kreeg, dan zóu ze hem krijgen. Ik zou me daar maar niet mee bemoeien. En ga jij je nu maar kleden. Het is zeven uur.”

Met tranen in de ogen kwam Elsje op haar kamertje terug. Wat was het toch moeilijk om goed te zijn. Zou moeder daar ook zo'n moeite mee gehad hebben?

Toen Elsje op school zat, bedacht ze plotseling een ander plannetje.

Griet Mulder ging nooit naar die feestjes, omdat ze geen jurk had. Als ze háár nu de blauwe eens aanbood? Maar ze zou het nu eerst aan tante vragen.

In het speelkwartier zaten Grietje en Els samen op een bank. Els keek telkens zo blij naar haar vriendinnetje, dat Griet vroeg: „Zeg, heb je soms een tien gehaald ofzo? Je hebt zo'n schik.”

„Er is iets, wat nog veel leuker is.”

„Vertel eens op.”

Elsje brandde van verlangen om Griet haar plannetje te verklappen, maar als tante het nu eens niet goed vond? Opeens sloeg ze haar arm om Griet's hals en zei: „Zou je het erg leuk vinden om morgenavond naar Olga's feest te gaan?”

Griet fronste even het voorhoofd. Ze praatte niet graag over die kwestie.

„Ik heb zo'n leuk plan bedacht. Jij gaat morgenavond in mijn plaats en.... en... je mag mijn jurk aan hebben. 't Is een beeldige, een lichtblauwe met wit dons.”

Griet kreeg een kleur tot achter haar oren.

„Els,” zei ze, „’t is vervelend, dat je dat zegt. ’k Weet wel, dat je het goed bedoelt, maar dat kan niet, hoor. Je nichtjes zouden immers weten, dat het andermans veren waren, waarmee ik wilde pronken. En dan, je zou zelf niet kunnen gaan.”

„O, maar daar geef ik niets om.”

Griet schaterde van de lach.

„Jij bent een mooie, hoor. Ik denk, dat je mij je jurk wilde lenen om zelf van het festijn af te komen.”

„N. . . .nee, dat nu ook niet,” stotterde Elsje.

Griet sloeg haar arm om Elsje’s hals en zei hartelijk: „Je bent een lieve, hartelijke schat. Maar je gaat er zelf heen en je zult zien hoe leuk je ’t vindt.”

„Och, och, wat innig.”

Metha, die met Carry en nog een paar andere meisjes heen en weer dreutelde op de speelplaats, wees spottend naar de twee vriendinnetjes.

„Bemoei je met je eigen zaken,” snauwde Els vinnig.

Toen ze weer binnen zat, keek Elsje met een verdrietig gezicht in haar themaboek. De zin, die zij te vertalen kreeg, hieldde wel erg toepasselijk.

Doe elke dag een goede daad. . . .

Elsje schudde het hoofd.

Nu wist ze pas, hoe moeilijk het was om iets goeds te verrichten, al wilde je nog zo graag.

19. OLGA'S PARTIJTJE

Griet scheen gelijk te krijgen. 't Was eigenlijk erg leuk om naar zo'n avondje te gaan.

In de hal wachtten de drie nichtjes met elkaar tot de auto van de dokter zou komen om hen weg te brengen. Elsje keek eens naar haar keurige benen, die onder 't korte, wijde rokje uitkwamen en ze plukte aan het zijden tasje, dat precies bij haar jurk paste.

„Je haar zit zo leuk, Els,” prees Metha. „Je moet het altijd zo houden in twee pijpekrullen.”

„Dan zie je niet zo, dat 't rood is, hè?” lachte Els, in de beste stemming.

Daar werd de deur van de buitenkant opgedaan en de dokter lachte:

„Heila, wat moet al die deftigheid in de gang? O ja, dat is waar ook. Ik moet vanavond voor aapjeskoetsier spelen voor de bakvisjes. Stap maar gauw in, 't regent.”

„Hè Vader, regent het heus?”

Koos kwam al aanlopen met een oude paraplu, maar de dokter knipte een oogje tegen haar.

„Och Koos, wat hindert het of ze een beetje nat worden?”

„'t Regent helemaal niet,” lachte Els, die al naar buiten gesprongen was en vlug het plaatsje naast oom innam.

Tante kwam ook nog even haar troepje inspecteren.

„Kinderen, beleefd zijn, hoor. Els, eerst naar mevrouw toe-gaan.”

„Ik loop wel achter Metha en Carry aan, tante,” zei Els.

Een keurige dienstbode in wit en zwart ontving hen in de gang. Elsje voelde of ze de gulden nog had, die ze 's avonds aan het meisje zou moeten geven.

„O zeg, dag, leuk dat jullie er zijn.”

Verblind door het licht bleven de meisjes aan de ingang van de kamers staan.

„Er zijn een heleboel meisjes, die ik niet ken,” fluisterde Els.

„Ja natuurlijk, kind. Olga is toch jarig. Ze heeft al haar kennisjes gevraagd.”

De voorstelling aan Olga's ouders viel erg mee. Olga's moeder noemde Elsje lachend een kleine Loreley en toen Elsje dat niet begreep, vertelde zij, dat de jonkvrouw van de Loreley een Duitse sprookjesfiguur was, die prachtig goudkleurig haar had. Toen alle meisjes aanwezig waren, liet Olga haar cadeautjes zien. Een hele tafel voll

Een gouden armbandhorloge en een zilveren toiletstel waren de cadeaux van vader en moeder. En daar omheen lagen allerlei snuisterijen. De doos bonbons, die Els met de nichtjes samen gegeven had, lag er ook bij.

Het eerste deel van de avond was erg gezellig. Nadat er ver-versingen waren rondgediend, werden er leuke spelletjes gedaan.

„Laten we nu blindemannetje doen,” stelde Olga voor.

Elsje mocht blindeman zijn, maar die eer kwam haar duur te staan. Ze stootte haar enkel zo erg, dat ze geen stap meer ver-zetten kon.

„Laat me maar even,” zei ze, naar een hoek van de grote suite strompelend.

„Is 't heus niet erg?” vroeg Olga.

„Ik kom zo weer meedoen,” beloofde Els.

Ze vond een plaatsje achter een grote waaierpalm. Daar haalde ze haar zakdoekje te voorschijn en wuifde ze zich wat koelte toe.

Hè, wat kon ze hier heerlijk uitrusten. Haar enkel deed nu al bijna geen pijn meer. Nu kon ze ook alle meubels eens goed bekijken.

Wat een geweldig grote spiegels en wat een prachtige bloemen

overal. Zou Olga die ook voor haar verjaardag hebben gekregen? Of zouden die hier altijd staan?

't Was nu afgelopen met blindemannetje spelen. Ze waren zeker allemaal moe. Daar zette mevrouw zich voor de piano. Enkele meisjes schaarden zich om haar heen, maar de meesten zochten een plaatsje in de kamer. Daar kwamen de jarige en Barbara van Meeteren in haar richting. Elsje dook ondeugend achter de palmen ineen. Ze waren zeker vergeten, dat ze daar zat en als ze goed en wel zaten, zou zij ineens te voorschijn komen en hen aan 't schrikken maken.

Toen zette mevrouw zacht een wiegeliedje in.

Slaap, slaap, kindje slaap. . . .

Elsje bleef ineengedoken zitten luisteren naar het mooie tere versje.

Olga en Barbara bleven zacht doorbabbelen. Toen de piano zweeg, hoorde Elsje de jarige zeggen:

„Ja, afschuwelijk, dat zwart fluwelen lint om die groene hals, echt boerig. Ze steekt met die oude jurk echt af bij Els, want die ziet er wel leuk uit.“⁹⁹

„Och, dat rare rode haar van dat kind,“ zei Barbara.

„Kom meisjes, laten we met elkaar wat versjes zingen,“ riep mevrouw.

De meisjes liepen naar de piano en ongemerkt kon Els zich weer bij de anderen voegen.

„Weer beter, Els?“ vroeg Olga met een lief lachje.

Elsje wilde iets terugsnauwen, maar op het laatste moment beheerste zij zich. Wat kon het haar ook eigenlijk schelen, wat die domme wichten voor kwaad spraken. Valse kuikens waren het, die in je gezicht mooi weer speelden en je achter je rug bekletsten.

Maar ze zou in ieder geval Metha en Carry waarschuwen.

Daar kwam Barbara naar haar toe.

„Wat kijk jij zuur, Elzekind? Krijg je slaap?”

Els mompelde maar wat. Ze hing stil in een hoekje en lepelde van een schaalte vruchtenijs.

Later probeerde ze nog wat spelletjes mee te doen, maar ze was toch blij toen de avond om was.

Oom zelf kwam hen halen.

„Zo kuikentjes, hebben jullie je best gedaan?”

„Els, heb je je fooi gegeven?” vroeg Metha.

„Och nee, nòg vergeten.”

„Geef maar hier,” lachte de dokter gul, „dan zal ik hem wel even brengen. Bij zo'n kleine kindertjes-boel let het zo nauw niet.”

„Hè, Vader doet net of we nog baby's zijn,” mokte Metha.

„En kinderen, hebben jullie je geamuseerd? O, wat hebben jullie een slaperige gezichten.”

Moe leunden de meisjes tegen elkaar tot de auto voor hun huis stopte.

„Zoek zelf je kotje maar op, kinders. Moeder is uitgegaan. Ik zou haar, als ik jullie thuisgebracht had, gaan halen.”

Op Elsje's kamer kleedden de meisjes zich uit.

„Vond je 't een leuke avond, Els?” vroeg Metha.

Els haalde de schouders op.

„Ze zit liever bij juffrouw De Wijs,” spotte Carry.

„Ja, daar kletsen we tenminste niet stiekem achter de meisjes haar rug,” kaatste Els.

„Wil je beweren, dat ik achter jouw rug gekletst heb?” vroeg haar nichtje dreigend.

„Dat weet ik niet,” zei Els. „Maar Olga en Barbara hebben wel over ons geroddeld. Ze zei van Metha, dat ze haar jurk oud en boerig en afschuwelijk vond en van mij zei ze, dat ik. . . och, dat doet er ook niet toe.”

Metha staarde haar nichtje aan.

„Heeft ze dat gezegd?” vroeg ze. Toen zei ze met tranen in haar stem:

„Maar ik vraag het morgen aan Barbara. In mijn gezicht zei ze, dat ze mijn jurk beeldig vond.”

„Praat er eerst maar eens over,” zei Carry. „Misschien heeft Els het verkeerd verstaan.”

„Vraag het maar gerust,” zei Els.

De feestelijke avond kreeg zo nog een naar slot. De nichtjes gingen zwijgend naar hun kamer en Els kroop huiverend in haar bed. Zij had een vervelende avond gehad en ze vergat haar afspraak met juffrouw De Wijs om 's avonds voor ze slapen ging alles tegen de Here Jezus te zeggen.

Maar Metha en Carry wisten nu hoe vals hun vriendinnen waren. En dat gaf Els voldoening.

En toch kon Els de tranen in Metha's ogen niet vergeten.

20. EEN RUMOERIGE MORGEN

't **W**as even voor de aardrijkskundefles. Elsje zat over haar boek gebogen en murmelde zachtjes: Grote rivieren zijn: Rijn — Maas — Lek.... Ze steunde haar hoofd in haar handen, maar door haar vingers heen zag ze, hoe Metha met een kleur van opwinding stond te praten bij Olga's bank.

O, zij zou stellig ter verantwoording worden geroepen, maar 't kon haar niet schelen. Wie kaatste, kon de bal verwachten.

„Zeg Els, luister eens.”

Metha kwam naar haar bank toe. Maar juffrouw Huvet tikte al met een liniaal op de lessenaar om stilte te krijgen.

Metha kon haar echter nog toesnauwen: „Je hebt gisteravond zeker half zitten slapen. Olga en Barbara hebben alleen maar gezegd, dat mijn groene jurk aardiger bij jouw haar zou kleuren dan je eigen jurk. Ze vonden mijn jurk juist erg leuk. Je kon dat zeker niet goed hebben.”

Els wilde opvliegen, maar juffrouw Huvet riep Metha bij haar naam en gebod haar op haar plaats te gaan zitten.

Els keek met een van verontwaardiging gloeiend gezichtje naar Olga en Barbara. Lelijke leugenaars. Maar zij zou ze krijgen in 't vrije kwartier.

Afwezig zat ze bij de les. Tot tweemaal toe moest de juffrouw haar bij haar naam noemen, omdat ze met grote starende ogen het raam uit zat te kijken.

Nog voor de aardrijkskundefles geëindigd was, kwam juffrouw De Wijs binnen. Elsje's gezichtje klaarde op. Ze moest wel erg boos geweest zijn, dat ze zo helemaal de zangles had kunnen vergeten.

Juffrouw De Wijs gaf haar een heel klein knikje, streek dan met de hand over haar voorhoofd.

„Zou zij weer hoofdpijn hebben?” dacht Els bezorgd.

Heel vaak had ze last van hoofdpijn en toch moest ze dan zangles geven.

Toen juffrouw Huvet de klas was uitgegaan, wachtte de kleine onderwijzeres geduldig tot ze allemaal stil waren. Het geroezemoes bleef echter aanhouden. Och, ze wisten wel, dat ze bij juffrouw De Wijs een potje konden breken.

„Meisjes,” maande de juffrouw.

„Ssst, sst,” hielp Elsje.

De meisjes werden rustiger. Alleen in de bank van Olga en Barbara bleef het gekakel voortduren.

„Hè toe nu, Olga,” zei juffrouw De Wijs, „denk er toch eens aan, dat er op je gewacht wordt.”

Olga zweeg nu, maar stak een spits tongetje uit achter de rug van het meisje voor haar. Door een onverwachte hoofdbeweging van deze zag de juffrouw dit.

„Maar Olga,” zei ze zacht.

Het brutale nest keek Barbara aan en schoot in een onbedaarlijke lach.

Dat was Elsje te veel. Ze stapte de bank uit, sprong meer dan ze liep naar Olga toe en gaf haar twee flinke draaien om de oren.

„Alsjeblieft, dat is er één, omdat ik je gisteravond verkeerd verstaan heb en één om je aanstellerij van nu.”

Olga wist niet goed, wat ze doen zou. Ze greep naar haar wang en wilde Elsje bij de haren grijpen, maar Els was teruggesprongen naar haar bank en stak nu op haar beurt de tong uit.

Olga boog haar hoofd in haar arm en begon onbedaarlijk te snikken. De klas wachtte met ingehouden adem, wat er verder gebeuren zou.

„Els, ga jij de klas uit en Olga moet zich niet zo aanstellen.”

Met neergeslagen ogen liep Els naar de deur. In 't uiterste hoekje van de gang verborg zij haar gloeiend gezichtje in een mantel. O, wat voelde ze zich ellendig. Ze had zich aangesteld als een straatjongen.

En toch had ze er geen spijt van. Als 't moest, zou ze Olga nog een pak slaag geven.

Daar hoorde ze de klas zingen. Zou juffrouw De Wijs nu boos op haar zijn? Verdrietig schudde ze het hoofd. Ze wilde net zo goed en lief zijn als haar moeder geweest was, maar het zou haar toch nooit lukken. Alles kwam bij haar altijd verkeerd uit, wát zij ook aanpakte. Zó was ze in gedachten verdiept, dat ze schrok, toen ze een hand op haar schouder voelde.

„Else, wil je even met me meegaan?”

Achter juffrouw De Wijs aan liep ze naar het directrice-kamertje. Daar liet de juf haar wat drinken.

„Foei Els, wat zie je er opgewonden uit. Wat ben je toch nog een dom, driftig meisje. Ik geloof niet, dat je veel onthouden hebt van wat ik je laatst gezegd heb.”

Dat was Elsje te veel. Die woorden, die bedroefde stem! Ze barstte in snikken uit.

„Maar ik heb juist aldoor er aan gedacht, wat ik voor goeds kon doen. Gisteren met die jurk van Metha al en met Griet Mulder, maar 't helpt allemaal niets.”

Juffrouw De Wijs glimlachte.

„Vertel nu eens geregeld, wat er allemaal gebeurd is, kleintje.” Met horten en stoten kwam het hele verhaal er uit. Hoe al haar goede daden mislukt waren. Ook vertelde ze van het afgeluisterde gesprek.

„En nu maakt Olga me nog tot een leugenaarster,” besloot ze haar verslag.

Juffrouw De Wijs streek haar over haar gouden haardos.

„Dus je zocht allerlei goede daden te doen en je vergat het voornaamste van alles, nl. dat je moest vechten tegen jezelf.” Elsje keek haar vragend aan.

„Gisteravond, toen je dat gesprek per ongeluk hoorde, had je dat in geen geval tegen je nichtjes mogen overbrieven. Je wondde op die manier Metha en je bezorgde haar veel narigheid. En

vanmorgen had je niet zo driftig mogen worden.”

„Ja, maar ze stak haar tong tegen u uit.”

„Kwam het ook niet een beetje, omdat je zelf op je teentjes getrapt was, Elsje? In ieder geval vergold je kwaad met kwaad en je vocht niet tegen jezelf om dat driftige in je hart te overwinnen.”

Beteuterd keek Elsje de juffrouw aan. Ze had gedacht, dat het zo erg gemakkelijk was om goed te zijn, maar om op die manier te vechten tegen jezelf. . . . Neen, dat zou toch veel moeilijker zijn dan ze gedacht had.

Toen ze haar klas binnenkwam, was het speelkwartier al verstreken en juffrouw Huvet wachtte voor de volgende les.

Regelrecht stapte Elsje naar de bank van Olga. Ze stak haar hand uit en zei met een duidelijk hoorbare stem:

„’t Spijt me, dat ik je geslagen heb, Olga.”

Olga wilde zich houden, of ze de hand niet zag, maar ze durfde toch niet goed voor de juffrouw. Met afgewend hoofd gaf ze Elsje flauw de stevige handdruk terug.

„Zeker bang, dat ze straf krijgt van moeder,” hoorde Els haar nichtjes zeggen, terwijl ze naar haar bank liep.

Toen wilde Elsje onmiddellijk weer opstuiven.

Gemeen kind om haar daarvan te verdenken.

Toen was ’t of de stem van juffrouw De Wijs zeide: „Vechten met jezelf, Elsje.”

Stil liep ze door naar haar plaats. En het voldane gevoel in haar hart kwam niet alleen van het begrijpende knikje van juffrouw Huvet.

.. .. .

Die avond kon Elsje de slaap niet vatten. Zij wentelde zich om en om en lag met wijdopen ogen te denken aan alles, wat er gebeurd was die morgen.

Zou ze de gordijnen dicht doen en de maan buitensluiten? Die grote gouden maan, die haar vlak in de ogen scheen?

Ze liet zich uit haar bed glijden en ging naar 't raam. 't Was alsof de lucht van heel mooi, donker fluweel was en de duizenden sterren flonkerden als talloze lichtjes.

Elsje keek op naar al die pracht en liet zich toen op haar knieën glijden. Werktuiglijk vouwde zij haar handen.

Wilde ze bidden? Ze had toch al gebeden voor ze naar bed ging!

Ja, toen had ze gebeden en dat was niet de eerste keer geweest. Maar waarom had ze toen gebeden?

Omdat ze wilde lijken op moeder. Omdat ze gehoorzaam wilde zijn aan haar juf.

En bad Elsje nu weer?

't Was alsof ze vanavond voor het eerst iets voelde van de nabijheid van de Here Jezus. Vanavond wilde ze bidden, omdat ze behoefte gevoelde de Here Jezus te naderen.

En als een gefluisterd gebed kwam van haar lippen: „Blijf met mij, Heer. . . . O Here Jezus, blijf met mij.”

Elsje had voor het eerst iets gevoeld van het grote geluk, dat een mens beleeft, die de Here Jezus toegelaten heeft in zijn hart. Toen ze weer in bed stapte, had ze toch nog vergeten de maan buiten te sluiten. Toch sliep ze nu spoedig in. Zo kalm en zo rustig.

En in haar slaap glimlachte ze nog. De blijde rust van één, die zich veilig weet in de armen van de Heiland.

.. .. .
Elsje zat op haar geliefde plekje in de tuin. In haar handen hield ze vaders brief. Vaders brief met de fijnste boodschap, die ze maar krijgen kon.

Hij zou wel een maand eerder terug zijn in Holland, dan hij gedacht had. En tante Ans had hem beloofd bij hen in huis te komen, net zolang als hij en Elsje haar nodig zouden hebben.

.....„Want wij drietjes kunnen niet buiten elkaar, Els. . . . ,” schreef hij.



Elsje las en herlas nog eens vaders laatste woorden.

...„Zal mijn Goudhaantje een boel veranderd zijn, als ik haar terugzie?”

Zou zij veranderd zijn, als vader haar terugzag? O ja, ze was minder slordig geworden en ze had betere manieren geleerd.

Maar er was een nog veel grotere verandering in haar leven gekomen, waarvan vader niets vermoedde. Zij had de Here Jezus leren kennen. Ze wilde Hem in haar hartje toelaten. Ze had ook leren bidden.

En dat zou allemaal in haar leven uit moeten komen.
Ze zou moeten vechten met zichzelf. Ze zou ook tante Ans en
Vader moeten spreken over de Heiland.
Dat was allemaal zo moeilijk.
Boeng.... boeng.... kwam de gong haar waarschuwen voor
het avondeten.
Ze stond op en liep met een gelukkig lachje op haar gezicht naar
binnen.
Het was allemaal erg moeilijk, maar de Here Jezus kon haar
helpen.
Ja, vaders Goudhaantje was wèl veranderd.
„Ik geloof, dat je vandaag het leven nogal rooskleurig ziet hè,
mijn kind?” lachte Koos, toen ze door de keuken liep.
„Vader komt gauw weer naar huis, Koos,” zei Elsje blij.
„En heb je dan zo'n schik, dat je hier weggaat?” vroeg de oude
meid.
„k Zal jullie heus wel missen, hoor,” antwoordde Elsje hartelijk.
Koos oogde haar na.
„'t Is een lief ding en ze heeft een hartje van goud,” zei ze
zacht. „Ze is een klein zonnetje in huis en ik zal haar erg missen.”
Koos veegde even langs haar ogen. Toen rammelde ze maar eens
extra hard met haar potten en pannen en neuriede een versje.
Dat deed je nog het vlugst je verdriet vergeten.

21. ELSJE WEER THUIS

Wat was die Flush blij. Voorgoed was hij nu terug in zijn eigen huis. Er was goed gezorgd voor hem en soms was tante Ans hem wezen halen om een loopje te maken. Dan waren ze ook wel eens naar het huis gegaan, waar hij met zijn meesteresje gewoond had.

Eerst was hij dan erg uitgelaten geweest, omdat hij in zijn oude huis terugkwam, maar daarna had hij onrustig snuffelend geroken aan de opgerolde tapijten en de met hoezen overdekte stoelen.

't Was hier zó heel anders dan gewoonlijk.

Eindelijk was hij dan maar zacht gaan zitten janken in de naar-geestige donkere kamers en dan had tante Ans hem weer troost.

„Nòg niet, Flush, nu nog niet,” had ze dan gezegd.

In die woorden: nu nog niet, had een belofte gelegen, maar dat kon die kleine Flush met zijn hondeverstand niet begrijpen.

En nù was die belofte in vervulling gegaan. Flush lag zó tevreden als een klein hondje maar zijn kan, opgerold in zijn spik-splinternieuwe mandje.

En het vrouwtje was thuis en tante Ans was er ook.

Telkens vroeg hij kwispelend om aangehaald te worden, maar daar kwam niet veel van, daar hadden ze het veel te druk voor. Er was ook nog zoveel te beredderen in het huis, dat zo lang leeggestaan had.

De werkster, die voortaan tante Ans zou helpen met de huishouding, had het huis van boven naar beneden met bezemen gekeerd. En toen had tante Ans alle kamers geïnspecteerd. De versleten meubelen waren gerepareerd, het gevlekte meubeltrijp was gereinigd. Alles glom en blonk je tegen.

Elsje was de dag tevoren thuisgekomen. Ze was erg blij geweest, toen ze wegging uit Den Haag, maar toch was het af-

scheid haar zwaarder gevallen dan ze gedacht had.

Oom en tante, de nichtjes, Griet, juffrouw De Wijs. . . . allemaal waren ze op het perron geweest. Ze hadden bloemen en kleine cadeautjes voor haar meegebracht. De zanglerares had haar op 't laatste ogenblik een klein pakje op de schoot gelegd.

„Voor dagelijks gebruik, Elsje,” had ze gezegd.

Toen de trein zich in beweging had gezet, was ze blijven wuiven tot ze uit het gezicht verdwenen waren en toen had ze het pakje van de juffrouw opengemaakt.

Zij had een bijbeltje gevonden, in donkerrood leer gebonden.

Voor in 't bijbeltje had juffrouw De Wijs een vers geschreven.

Er stond:

De Heer zal u steeds gadeslaan,
Opdat Hij in gevaar,
Uw ziel voor ramp bewaar'.
De Heer — 't zij g'in of uit moogt gaan
En waar g'u heen moogt spoeden —
Zal eeuwig u behoeden.

Elsje had het bijbeltje tegen haar wang gelegd.

„Voor dagelijks gebruik. . . .”

's Morgens op haar kamertje zou ze er in lezen, of misschien 's avonds voor ze naar bed ging.

Het meisje had het versje gelezen en herlezen, dat haar onderwijzeres voor haar opgeschreven had. En ze was dankbaar geweest, omdat ze zo erg rijk weer in haar oude huis terugkwam. En nu was Elsje thuis.

En vanavond om zeven uur zou vader komen. Elsje kreeg een kleur van blijdschap, als ze daaraan dacht.

Ze dribbelde heen en weer in huis en deed kleine werkjes voor tante Ans.

Tingeling. . . ., ging de bel.

Elsje liep naar de voordeur en kwam even later terug met een

bloemenmand, die zo groot was, dat ze hem bijna niet dragen kon.

„Tante, kijk toch eens. Nòg een bloemenmand. Er staat op het kaartje: **WELKOM IN HOLLAND** en hij is van de leraars van vaders school.”

Tante Ans zuchtte er van. De serre en de kamers stonden al zo vol met bloemen.

„Mijn kleine mandje met viooltjes steekt er zo erg bij af,” klaagde Elsje.

Tante lachte.

„k Denk, dat je vader die viooltjes niet voor de mooiste mand zou willen ruilen. Denk je wel?”

Elsje keek voor de zoveelste keer naar de klok. O, wat kropen die wijzers toch langzaam vooruit.

„Help me maar tafel dekken,” zei tante Ans. „Dan valt de tijd je niet zo lang.”

Elsje stond al in de erker uit te kijken, toen de trein nog niet eens binnen was.

„Als er nu maar niet zoveel mensen op het perron zijn,” klaagde Elsje.

„Vader heeft beloofd zo vlug mogelijk te zullen komen, Elsje. En k denk dat de heren, die hem verwelkomen, wel zullen begrijpen, dat hij haast heeft bij zijn familie te komen.”

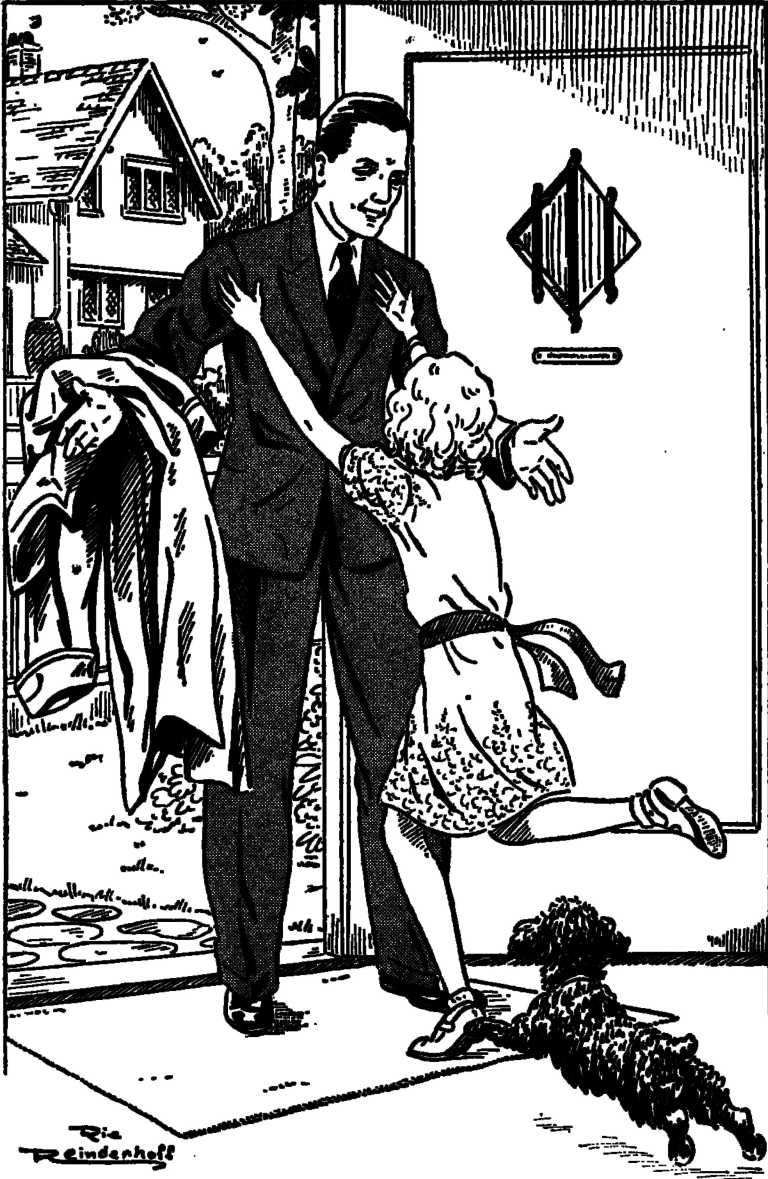
En toen, eindelijk, kwam vader.

Elsje deed hem open en vloog hem in de armen.

„Vader. . . . Vadertje.”

„Mijn lieve, kleine Goudhaantje.”

Over zijn dochttertje heen reikte hij de hand aan zijn zuster en hij schaamde zich de tranen niet, die hem in de ogen kwamen. Och, wat had hij ze gemist, die beiden. Kleine Flush zorgde, dat er een eind aan de omhelzing kwam. Hij hapte van blijdschap in Elsje's been en sprong en danste net zo lang om de



baas heen, tot die ook een liefkozing voor hem over had. Vader pakte zijn meisje bij de schouders en keek haar onderzoekend aan.

„Je ziet er blozend uit, kindje.”

„En u ziet er uit als een koffieboon,” lachte Goudhaantje. Mijnheer Van Hasselt lachte ook.

„Die zon ook, hè?”

Het werd een heerlijke gezellige avond. Tante Ans zorgde er voor, dat ze met hun drieën bleven.

Vader had ook zoveel te vertellen en zoveel te luisteren.

En wat zette hij een ogen op, toen hij al die prachtige bloemen zag.

Tante Ans had goed geraden. Het mandje viooltjes van zijn Goudhaantje moest heel dicht bij hem staan.

„En nu dachten jullie zeker, dat ik me zo maar zou laten verwennen zonder iets terug te doen, hè?” lachte vader. „Wacht maar eens tot mijn koffers komen.”

„Heeft u een cadeautje voor me meegebracht, Vadertje?”

„Een cadeautje? Wel tien cadeautjes. Ik heb bijna in iedere plaats, waar ik een lezing moest houden, een herinnering voor jullie uitgezocht.”

„Maar Flush hebt u vergeten,” plaagde Elsje.

„Nee hoor, zelfs voor Flush heb ik een halsband meegebracht. Maar hij is gemaakt van meloenpitten en 'k ben bang, dat hij hem wel heel gauw zal vernield hebben.”

Elsje mocht wel tot elf uur opblijven. Maar toen ze eenmaal in bed lag, kon ze toch de slaap niet vatten.

Ze had ook zoveel heerlijks om aan te denken.

22. VADERS BELOFTE. BESLUIT

De koffers waren gekomen.

Met grote ogen keek Elsje naar al de prachtige dingen, die op de tafel uitgestald lagen.

Die snoezige peignoir van rose zij met Japans borduursel en die leuke kleine muiltjes. En al die aardige kleine snuisterijtjes, waar Elsje haar kamertje mee zou kunnen versieren.

Het mooiste vond ze een kleine schildpad, die een gat in zijn rug had, waarin ze spelden zou kunnen bergen en een kleine koperen gong.

En tante Ans had ook niet te klagen. Die had wel vijf verschillende lappen zijde, een prachtige Wajangpop en zoveel versierselen, dat ze er geen weg mee wist.

„Wat zit er nog in dat grote pak, Vader?” vroeg Elsje nieuwsgierig.

Mijnheer Van Hasselt lachte wat verlegen.

„Ja, dat is nu eens een cadeautje voor mezelf. 't Is een schilderij van een Indonesisch landschap en ik kreeg het, toen ik een lezing had gehouden in Singaradja op Bali.”

„Hebt u daar ook zelf nog een souvenir gekocht?” vroeg Elsje.

„Ja . . . wacht eens . . . och, dat is waar ook . . . Dat doosje heb ik nog in mijn zak zitten. Jij mag het hebben, 't is het laatste cadeautje, dat er te voorschijn komt en je moet er erg zuinig op zijn.”

Nieuwsgierig drukte Elsje op het koperen knipje. Het foedraaltje sprong open en . . . er kwam een klein, vreemd poppetje te voorschijn met een hoorn midden op het hoofd. Het was een halsieraad en er lag een gouden kettinkje bij.

Elsje bekeek het met grote, verwonderde ogen en zei toen eindelijk:

„Ik geloof niet, dat ik het zo erg mooi vind. 't Is eigenlijk helemaal geen mooi beeldje.”

Vader trok zijn meisje lachend aan 't oor.

„'t Is wat moois om het meest waardevolle cadeautje van je vader niet mooi te vinden.”

„Is dat heus het allerduurste cadeautje?”

Vader schudde het hoofd.

„Niet het dúurste, maar 't heeft toch de meeste waarde.”

Hij bukte zich naar Elsje toe en zei: „Dat beeldje kan je beschermen tegen ongelukken.”

Elsje keek met grote, verwonderde ogen haar vader aan.

„Gelooft u dat ècht?”

Mijnheer Van Hasselt glimlachte en zei: „Och nee. . . . natuurlijk hecht ik er geen geloof aan. Wij, beschaafde mensen, geloven niet meer in Hogere Machten, die ons beschermen kunnen, maar de Inlanders geloven dat wel. Ik maakte maar een grapje.”

Elsje nam het poppetje op en bekeek het aan alle kanten.

„Dan zal ik het dragen, omdat u het voor me meegebracht hebt,” zei ze. „Maar niet, omdat het me beschermen kan.”

„Al goed, kleine muis,” knikte mijnheer Van Hasselt. „En verdwijn nu met al je schatten naar boven. Ik denk, dat tante Ans haar eigen prulletjes al weggeborgen heeft.”

Elsje liep zingend de trap op. Vader was een schat en ze was blij, dat ze hem terug had.

Elsje zat op de rand van haar bed. Ze was haar belofte nagekomen en had een hoofdstuk gelezen uit het kleine, rode bijbeltje.

Alles begreep ze lang niet. 't Liefst las ze maar verhalen over de Here Jezus. Vanavond had ze gelezen, hoe de Heiland de zee gebod stil te zijn, toen het zo stormde.

De Here Jezus had macht over alle dingen op aarde. Nu nog. Ze keek naar het beeldje, dat op haar nachtkastje lag. Arme mensen, die dachten, dat zo'n ivoren beeldje je kon beschermen in gevaar.

Vader geloofde het ook niet. Wat had vader ook weer gezegd?

Dat geen Hogere Macht je beschermen kon.

Geen Hogere Macht? Maar de Here Jezus dan? Had vader niet aan Hem gedacht? Wat zou vader dan zeggen van het versje, dat voor in haar bijbeltje stond?

Zou ze het vader eens vragen?

Maar waarom zou ze het nu niet doen? Tante Ans was uitgegaan en vader was op zijn studeerkamer.

Ze greep de mooie, nieuwe peignoir en stapte in de muiltjes, die onder haar bed stonden. Dan glipte ze de deur uit en ging naar vaders studeerkamer.

Hij was zo in zijn werk verdiept, dat hij de deur niet open hoorde gaan. Hij schrok, toen zijn Goudhaantje zich op de leuning van zijn stoel zette en haar hoofd tegen het zijne legde. Dan zei hij lachend: „Lig je nog niet in je bed, kleintje? Of wilde je vader nog eens laten zien, hoe mooi je die spulletjes staan?” Elsje schudde het hoofd en plukte aan vaders das. 't Was zo moeilijk om met haar vraag voor de dag te komen.

„Heb je iets op je hart, Goudhaantje?” vroeg hij, toen hij haar verlegenheid bemerkte.

Toen duwde Elsje haar vader het bijbeltje in de hand en zei: „Ik wilde u het cadeautje laten zien, dat ik van juffrouw De Wijs gekregen heb, toen ik wegging uit Den Haag.”

Vader streek zich nadenkend over 't voorhoofd.

„Juffrouw De Wijs? Was dat niet die zanglerares, over wie je me geschreven hebt? Je bracht er je vrije middagen nogal eens door, hè?”

Elsje knikte en liet vader het versje zien, dat er voorin geschreven stond.

Vader knikte.

„Dat is een mooi versje, hoor.”

„Maar vanmiddag zei u, dat het niet waar was, wat er in staat,” zei Elsje zacht.

„Heb ik dat gezegd?”

Elsje knikte.

„Toen met dat beeldje. U zei, dat geen Hogere Machten ons beschermen kunnen en hier staat toch in, dat de Heer ons altijd kan bewaren.“

Mijnheer Van Hasselt schoof zijn dochtertje van zich af en



leunde met het hoofd in de handen.

„Juffrouw De Wijs heeft gezegd, dat het waar was, Vader.“

„Daar zullen we later wel eens over praten, Goudhaantje. Je bent nu nog zo jong.“

Maar Elsje schudde het hoofd. Dat had tante Ans ook gezegd, toen ze er over begonnen was. Maar door haar vader liet ze zich niet wegsturen.

„Hebt u alles van de Here Jezus gelezen, Vader, wat hier in staat?”

Mijnheer Van Hasselt haalde de schouders op.

„Wat zal ik je zeggen, meisje. Ik heb het altijd zo druk gehad in mijn leven. Ik heb nooit veel tijd gehad om daarin te lezen.”

Goudhaantje keek ernstig en schoof haar vader het bijbeltje toe.

„U mag het van mij lenen.”

Vader borg het bijbeltje in zijn schrijfbureau.

Maar toen dacht Elsje er aan, dat ze het dan iedere dag hier zou moeten halen.

„Ik weet al wat, Vadertje,” zei ze. „Ik heb juffrouw De Wijs beloofd er iedere avond in te lezen. Zal ik iedere avond bij u komen? Dan lezen we samen een hoofdstuk.”

Vader weifelde even, dan bedelde Elsje: „Toe maar Vadertje, iedere avond maar één hoofdstuk. Dan vragen we of tante Ans ook wil luisteren.”

Mijnheer Van Hasselt gaf zijn dochttertje het bijbeltje lachend terug.

„Jij wilt er zo'n klein kerkje van maken, hè? Weet je wat? Ik heb het de eerste tijd nog zo ontzettend druk. Begin jij maar vast, dan zullen we later nog wel eens zien.”

„Nacht Vader.”

„Nacht lieveling.”

Elsje liep langzaam terug naar haar kamertje.

Vader keek haar na.

Maar toen de deur al gesloten was, kon hij zijn werk niet hervatten. Zo teleurgesteld had zijn Goudhaantje zo straks gekeken. Ze had wel begrepen, dat hij haar met een belofte had willen afschepen.

Nu keek hij op naar het grote portret van Goudhaantje's moeder.

„Zij ging in vrede naar het Vaderhuis.”

Dat stond op haar grafsteen.



En de inhoud van datzelfde kleine bijbeltje had haar de weg gewezen.

„Klein Goudhaantje,” zei hij zacht, „het is misschien de moeite waard die boodschap van vrede en rust te leren kennen, hoe die ook luidt. Daar moet ik tijd voor zien te vinden, al zou ik het alleen maar doen om de nagedachtenis van je moeder.”

Hij stond op en ging naar Elsje's kamertje. Ze lag nog wakker. Hij boog zich over haar heen en zei zacht: „Ik heb me nog eens bedacht, Goudhaantje. Van morgen af lezen we iedere dag een hoofdstuk uit jouw bijbeltje.”

„Met ons drietjes?”

„Als tante Ans wil met ons drietjes,” beloofde hij.

Toen sliep Goudhaantje in en de stralende glimlach op haar gezicht vertelde van haar grote blijdschap over vaders belofte.

INHOUD

	Blz.
1. Geen katje om zonder handschoenen aan te pakken	7
2. Een gezellig theeuurtje	12
3. Sloddervosje	17
4. Elsje is zoek. Vader maakt plannen	22
5. Vaders dappere meisje	28
6. Toch een gezellige reis. De aankomst	31
7. Elsje voelt zich een vreemd eendje	41
8. Elsje's nieuwe tehuis	49
9. Een middag winkelen	53
10. Elsje's wederwaardigheden op school	56
11. Elsje speelt voor luistervinkje. Griet wacht vergeefs .	62
12. Elsje krijgt een lachbui en maakt kennis met het „Sijsje”	67
13. Elsje krijgt straf voor een goede daad	72
14. Oom heeft meelij met Elsje	77
15. Een fijne middag	82
16. Een onverwachte verrassing	90
17. Elsje wordt weer goede maatjes met Griet	94
18. Iedere dag een goede daad.	98
19. Olga's partijtje	102
20. Een rumoerige morgen	107
21. Elsje weer thuis	114
22. Vaders belofte. Besluit	119